A°. 1827. N°. 75.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 26 Junij.

Bij deze Courant behoort een Verwolg.

FRANKFORT, den 20. Junij.

Berigten uit Konstantinopel, van den 1. Junij, door buitengewone gelegenheid ontvangen, behelzen het volgende: — » Sedert de nederlaag, welke de Grieken in de eerste dagen van Mei voor Athenen hebben ondervonden, heeft de Engelsche Ambassadeur, *Strangford-Canning*, die, sedert eenigen tijd, bijna dagelijks met den Russischen ambassadeur mondgesprekken [illegible], om eene schikking met de Grieken te bevorderen, en eindelijk eene nota aan den reis-effendi overhandigd, waaruit ten duidelijksten blijkt, dat de kabinetten van Engeland en Rusland het reeds volkomen eens zijn omtrent de maatregelen, die eerlang in het werk gesteld moeten worden, om het voorgenomen plan ten uitvoer te brengen. Het schijnt dat deze overeenstemming, gevoegd bij de vertoogen van den Oostenrijkschen internuncius, den heer *von Ottenfels*, eenigen indruk op den divan te weeg gebragt heeft. Immers verzekert men, dat de reis-effendi meer vredelievende gezindheden, dan vroeger, aan den dag heeft gelegd. Er bestaat nog eene omstandigheid, welke, zoo zij bevestigd wordt, vooral geschikt is, om den divan vredelievende gevoelens in te boezemen, het gerucht namelijk, hetwelk hier, sedert drie dagen in omloop is, dat lord *Cochrane* eene overwinning op een gedeelte der Ottomannische vloot behaald heeft. De Franken intusschen weten hieromtrent niets stelligs. Sedert de berigten van *Reschid*-pacha, die voor de Porte zoo voordeelig waren, heeft de Porte niets openlijk bekend gemaakt.

Van den 22. Junij.

Volgens berigten van de Poolsche grenzen, is het lot der twee en dertig Polen, die als staatsmisdadigers zijn aangeklaagd, nog onbeslist. Hunne verhooren zijn reeds voor lang afgeloopen, en men mag verwachten, dat weldra een gedrukt berigt uit Petersburg, het geheele onderzoek voor de oogen van het Europische publiek zal open leggen. Dit was ten minste de bepaalde wil van Keizer *Nikolaas*. Zoo veel gelooft men in het algemeen, dat slechts enkelen van werkelijk hoog verraad in zoo verre zijn overtuigd, dat zij van de russische zamenzwering hebben geweten, en beloofd hadden, na dat dezelve zou zijn tot stand gekomen, Rusland ook in Polen aan te tasten, de Russische regeringswijze af te schaffen, en tot aan het bijeen roepen van eenen rijksdag, een buitenlands zich bevindenden Poolschen veldheer tot dictator te benoemen. Uit de strengste verhooren zou echter ook gebleken zijn, dat zelfs deze deelnemers, het verfoeijelijk aanzoek der Russische zaamgezworenen, om den Czarewitsch te Warschau te vermoorden, met afschuw hadden afgeslagen, met bijvoeging, dat zich nog nimmer een Pool aan het leven zijns Konings had vergrepen. De meesten der beschuldigden hebben echter met de Russische raddraaijers volstrekt in geene verbindtenis of betrekking gestaan. Hun misdrijf bestaat alleen daarin, dat zij meer of minder kennis droegen van het aanwezen van zoodanigen aanslag, zonder daarvan aangifte te doen. Men moet echter hier weder een onderscheid maken tusschen de inwoners van het tegenwoordige koningrijk, waarvan Warschau de hoofdstad is, en de bewoners van Lithauwen, en die der gouvernementen welke reeds sedert lang bij Rusland zijn ingelijfd. De eersten kunnen alleen volgens de wetten van het koningrijk, de anderen volgens de Russische wetten te regt gesteld worden. De eersten zullen alzoo, wanneer de Keizer geene verzachting verleent, een veel zwaarder vonnis ondergaan, dan de anderen, aangezien in de reeds vrij strenge straffen van het wetboek Napoleon, na de vereeniging met Rusland, bij een besluit van den rijksdag, nog aanmerkelijk zijn verzwaard. Wat betreft de misdadigers, die in Russisch Polen moeten gevonnisd worden, deze zullen wel uit hunne gevangenissen naar Wilna worden overgebragt, om aldaar te regt gesteld te worden.

— Volgens berigten uit Sijra van den 23. Mei, bevindt zich de generaal *Church* met 4000 man Grieken in den Pireus. Lord *Cochrane* is te Poros. Met het nieuwe stoomschip heeft men vijf Turksche schepen met mond- en krijgsbehoeften genomen. De Europeanen, aan boord van dit schip, wilden aandeel aan den buit hebben. Daar lord *Cochrane* dit niet wilde toestaan, hebben zij de Grieksche dienst verlaten. *Ibrahim*-pacha zet zijne verwoestingen langs de kusten van Arkadie voort.

Van onderscheidene kanten hoort men thans, dat te Kroonstad een Russisch eskader van negen linieschepen, acht fregatten en twee brikken uitgerust wordt, dat naar den Archipel zal vertrekken.

PETERSBURG, den 12. Junij.

Van het leger van Georgie heeft men de volgende berigten:

Den 26. April (o. st.) heeft de majoor *Youdine* de noordelijke voorstad van Erivan, met vier stukken geschut bezet, in weerwil van het vuur uit de vesting. De vijandelijke ruiterij, welke in die voorstad was, is in de gebergten teruggetrokken.

Den 27. heeft de majoor *Voljenskoi* de oostelijke voorstad en de tuinen bezet.

Ons geschut heeft reeds verscheidene stukken van den vijand onbruikbaar gemaakt. Een groot aantal ingezetenen en Sarbazen ontvlugten de stad.

Den 30. is een post karabiniers door 200 Perzische ruiters aangevallen geworden, die met verlies terug gedreven zijn.

Denzelfden dag is Kalabalgi [illegible] een der hoofden der Schadlines, den adjudant-generaal *Benkendorff* komen opzoeken, om hem, in naam van dien volkstam, het verlangen te betuigen om onder bescherming van Z. M. den Keizer geplaatst te worden. De Schladines bestaan uit 800 huisgezinnen, die het dorp Vedi bewonen. Zij hebben verklaard bereid te zijn om tegen de Perzen op te trekken, ten einde niet verpligt te zijn, om volgens den wil van dezen naar de overzijde der Aras te verhuizen.

De general-majoor *Schabelskoi*, die een transport van de Russische grenzen tot Erivan begeleid heeft, waar hij den 1. Mei is aangekomen, heeft op zijnen weg niet eenen enkelen vijand ontmoet.

De Perzen beginnen hunne magt aan gene zijde van de Aras bijeen te trekken. Deze rivier is nog zeer hoog en de overtogt tot dus verre zeer moeijelijk.

MADRID, den 11. Junij.

Het armee-korps van den generaal *Sarsfield* heeft, in de laatste dagen van Mei, een terugmarsch gedaan, om kortstondig bij Carceres zamen te trekken, ten einde 's Konings feest te vieren. (Zoo wordt de verwijdering der Spaansche troepen van de Portugeesche grenzen hier aangekondigd.)

Te Corunna hebben zich onlusten geopenbaard van gelijken aard, als die in Catalonie onlangs hebben plaats gehad. Zij komen van de geloofspartij en bedoelen de onttrooning van Koning *Ferdinand* en de verheffing van zijnen broeder don *Carlos*. Te Barcelona bevonden zich vier aanvoerders van de Catalonische opstandelingen in hechtenis. Daar zij berouw betoonden, heeft de intendant van politie, om de herstelling der rust te bevorderen, bij den Koning genade voor hen gevraagd en ook bekomen. Zij zijn den 28. April in vrijheid gesteld, en bij publicatie is daarvan aan de ingezetenen van Catalonie kennis gegeven.

LONDEN, den 22. Junij.

In het Hoogerhuis hebben eenige leden hunne gevoeligheid betuigd over de uitlatingen van den minister *Canning* in het Lagerhuis, bij gelegenheid van het voordragen van den tijdelijken maatregel omtrent de buitenlandsche granen. Het scheen, dat daarover een levendige redetwist zou ontstaan; doch de lord-kanselier is opgekomen en heeft de orde van den dag hersteld. Het schijnt, dat men zorgen zal, dat in het vervolg in de beide Huizen geene aanvallen meer plaats hebben, die het eene tegen het andere Huis zouden kunnen opzetten.

— De berigten uit Engeland zoo wel als uit Ierland toonen, dat men overal eenen zeer gunstigen oogst te gemoet ziet.

— De deelhebbers in de onderneming van het maken van eenen gang onder de Theems zijn vergaderd geweest, en bij die gelegenheid is gelezen een verslag van den heer *Brunel* omtrent dit werk. De opening, welke daarin weder gekomen was, is gestopt en men is ijverig bezig met het uitpompen des waters. De heer *Brunel* verklaart, dat bij hem geen de minste twijfel bestaat omtrent den goeden uitslag der onderneming.

— Er zijn brieven uit Lissabon tot den 9. dezer ontvangen. De rust, welke Portugal in de laatste vier weken geniet, wordt daarin beschreven als de stilte welke in den tusschen tijd van eenen storm plaats heeft. Een aanvoerder van guerillas, *Vasconcellas* genaamd, die eenigen tijd met een klein aantal vertwijfelden op de noordelijke grenzen gezworven heeft, is, nadat hij zijnen troep tot 80 of 100 gebragt had, binnen Portugal gedrongen, heeft in een klein dorp den overheidspersoon vermoord en eenige huizen geplunderd, en is vervolgens naar Gallicie wedergekeerd. Hij heeft onderscheidene dreigende brieven rondgezonden tegen degenen, die genegenheid voor de constitutie betoonen. De vijanden der constitutie houden steeds het gerucht levendig, dat don *Miguel* spoedig in Portugal zal komen. Middelerwijl hebben zij eenen blijvenden steun in de Koninginne-Moeder, welke nu ook de jongere Prinsessen bij zich heeft, die zij zeker in haren geest zal zoeken te doen opvoeden. De Prinses-regentes blijft nog steeds zwak en men vreest, dat zij niet weder volkomen gezond zal worden.

PARYS, den 22. Junij.

De kamer der pairs heeft gisteren de staatsbegrooting voor 1828 met 128 tegen 11 stemmen aangenomen. Heden zijn daarop dadelijk de wetgevende kamers, bij eene koninklijke ordonnantie, gesloten.

— Dit jaar hebben, even als in het vorige, een groot aantal kiezers zich naar de heeren *Benjamin Constant* en *Casimir Perrier* begeven, om

deze leden van de kamer der afgevaardigden de hulde hunner erkentelijkheid voor de ijverige behartiging van de belangen des volks toe te brengen.

— De regtbank heeft uitspraak gedaan over de aanklagte tegen zes jonge lieden, wegens de onlusten, welke in de maand Mei op de geneeskundige school hebben plaats gehad. Drie van hen zijn wegens gepleegde beleediging veroordeeld tot vijf dagen gevangenis en 15. franken boete, twee andere, wegens feitelijkheden tegen agenten van openbare magt, tot drie maanden gevangenis, en de zesde tot twee jaren gevangenis, wegens aanzetting tot oproer.

— Het koninklijke geregtshof te Parijs heeft, op den eisch van den prokureur-generaal, zijn misnoegen aan den deurwaarder te kennen gegeven, die, op requisitie van den markies *van Maubreuil*, den kanselier van Frankrijk zonder verlof des Konings, alsmede den heer *van Apponij* en lord *Granville*, in hunne hotels, heeft gedagvaard. De vreemde ambassadeurs genieten, overeenkomstig het aangenomen volkenregt, eene vrijheid en onafhankelijkheid, welke men door deze dagvaarding geschonden heeft. Volgens art. 69 van het wetboek der proces-orde had de aanwijzing hun op het parket van den procureur-generaal moeten gegeven worden.

— Tot de menigvuldige legatarissen van *Bonaparte* behooren de gebroeders *Lallemand*. De ter dood veroordeelde en uit Frankrijk gebannen generaal van dien naam woonde te Brussel. Van zijnen rang beroofd en zonder middelen, was hij zeer verlangend, dat men ten zijnen opzigte het testament mogt uitvoeren. De Fransche regtbank heeft zich onbevoegd verklaard om uitspraak te doen over geschillen, die omtrent dit testament gerezen waren. Daarop werden er scheidslieden benoemd, en deze vonden goed, dat de zes millioen, welke *Bonaparte* bij den bankier *Lafitte* uitstaan had, in handen van de heeren *Bertrand* en *Montholon* zouden gesteld worden, om den uitersten wil van wijlen den Keizer uit te voeren. De heer *Lallemand* oordeelde, voor zijn belang zich naar Parijs te moeten begeven; maar hierbij liep hij gevaar van dadelijk aangehouden te worden. Hij besloot, aan den directeur-generaal van politie te Parijs het volgende te schrijven: » Tusschen het sterven van honger en het sterven in den kerker valt geene keus te doen; ik vertrek derhalve naar Parijs; ik zal op dien dag aankomen; ik zal mij bij de heeren *Montholon* en *Bertrand* begeven." Hij kreeg geen antwoord: hij ondernam evenwel de reis, en keerde naar Brussel terug, zonder gemoeid te zijn. Van den uitslag zijner pogingen heeft men nog niet gehoord.

BRUSSEL, den 23. Junij.

De *Quotidienne* (een Parijsch ultra-blad) zegt, dat de graaf *de Celles* binnen kort te Parijs verwacht wordt, om naar Brussel terug te keeren, en dat de tusschen dien ambassadeur en het hof van Rome geopende onderhandelingen, ten aanzien van het sluiten van een concordaat voor het koningrijk der Nederlanden, afgebroken zijn.

Verscheidene dagbladen onzer provincien hebben dat artikel herhaald; andere hebben dezelfde tijding op eene andere wijze medegedeeld. Wij zijn gemagtigd te verklaren, dat die geruchten volstrekt ongegrond zijn; dat de onderhandelingen te Rome ten genoege van de Nederlandsche regering en van den Heiligen Stoel worden voortgezet, en dat er nooit meer reden is geweest om eene spoedige sluiting te verwachten.

(*Journal de Bruxelles*).

Dezer dagen zijn eenige nieuwe schilderstukken in de salon van Brussel gekomen, onder welke er zich eenige van Napels bevinden. Tot de laatsten behooren twee groote landschappen, die Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* op zijne reis in Italie besteld heeft. Het eene vertoont een gezigt van Pestum met de bouwvallen van de tempels en het amphitheater; het andere bevat een oord van het koningrijk Napels, waarop men een gedeelte van het gevolg en de bagaadje van den doorluchtigen reiziger ziet. Deze beide stukken zijn van *Antonij Sminck Pitlo*, geboren te Arnhem in 1791, en thans professor van de Akademie te Napels.

GRONINGEN, den 2. Junij.

De hoofd-directie van het instituut van doofstommen, gevestigd te *Groningen*, in overweging nemende, dat de kunstbewerking aan dooven, door middel van de doorboring van het trommelvlies, waarop zij hare bijzondere aandacht reeds in 1819 gevestigd had, sedert eenigen tijd weder, en, zoo het schijnt, met eenig goed gevolg, elders werd bewerkstelligd, heeft dezelve van het hoogste belang gekeurd voor de menigte doofstomme kinderen, aan hare zorg toevertrouwd, en heeft, na daartoe bekomene toestemming, verscheiden dier kinderen de kunstbewerking doen ondergaan. De hoofd-directie rekent zich verpligt, uit hoofde van het algemeen belang der zaak, om van den uitslag dier kunstbewerking, voor zoo ver dezelve heeft plaats gehad, bij dezen een voorloopig berigt te geven, met het oogmerk, om naderhand, wanneer de kunstbewerking zal zijn geschied aan al de daartoe geschikte kinderen, nopens welke de hoofd-directie de noodige toestemming reeds heeft of nog zal kunnen bekomen, een vollediger berigt deswegens te geven. En om daarin met de meeste kortheid te werk te gaan, volgt hier een uittreksel uit het berigt, hetwelk men deswegens ontvangen heeft van den beroemden Hoogleeraar *P. Hendriksz*, aan wien de kunstbewerking was opgedragen, en die, ter zake van dezelve, eerst eene opzettelijke reis naar Brussel en andere Steden heeft gedaan, luidende hetzelve aldus:

» Op onderscheidene tijden heb ik, binnen een tijdvak van veertien dagen, aan negen en twintig kweekelingen van het Instituut de operatie verrigt, van welke sommigen doofgeboren zijn, anderen door ziekte of toevallige oorzaken, vroeger of later, na de geboorte, het gehoor hebben verloren. Ten einde ons met zekerheid te overtuigen, welke resultaten uitsluitend aan de kunstbewerking zouden zijn toe te kennen, is bij allen een naauwkeurig onderzoek, omtrent den graad der doofheid, vóór de operatie, in het werk gesteld. Hiervan zijn zeer exacte aanteekeningen gehouden, welke, zoo als de overige uitkomsten, na afloop van alle kunstbewerkingen, het onderwerp van een algemeen verslag zullen uitmaken. In deze werkzaamheden werd ik vlijtig ondersteund door den heer Medicinae Doctor *C. Guijot*, en mijnen zoon *M. A. Hendriksz*, Chirurgijn, en candidaat in de geneeskunde aan de hoogeschool alhier, en ik zoude vermeenen aan mijne verpligting te kort te doen, indien ik deswegens geene dankbare melding maakte, en niet, in het bijzonder gewaagde van den onvermoeiden ijver, waarmede de heer *Guijot* voormeld zich aan deze belangrijke zaak heeft toegewijd. Deszelfs veeljarige omgang met doofstommen is mij inzonderheid van veel belang geweest in het onderzoek naar den graad der doofheid van de kinderen, als waaromtrent men met zeer veel omzigtigheid dient te werk te gaan, vermits bij doofstommen, vooral wanneer zij reeds eenige ontwikkeling hebben ontvangen, het gevoel menigmaal de plaats van het gehoor vervangt, waardoor men ligtelijk zou kunnen wanen, dat zij hoorden, terwijl zij nogtans alleen door het gevoel percipieerden."

» De uitslag onzer werkzaamheden tot dus ver is deze. Van de negen en twintig geopereerden zijn er zes, bij welke de doofheid wel bewezen is af te hangen van oorzaken, die, door de doorboring van het trommelvlies, niet kunnen weggenomen worden, blijkens het duidelijk aanwezen der openingen, door de operatie te weeg gebragt; zonder dat er eenige merkbare verbetering van het gehoor plaats heeft. Deze zijn, na dat men verscheidene dagen, na de operatie, zonder eenig gevolg, de inspuitingen heeft voortgezet, als onherstelbaar uit de behandeling ontslagen. Twintig andere kweekelingen zijn nog onder behandeling. De hoop op herstelling van het gehoor is bij dezelve niet groot, aangezien zij, dadelijk na de operatie, althans geene zeer in het oog loopende blijken van verkregen gehoor gaven. Zeer verblijdend is echter de uitslag bij drie kweekelingen, namelijk bij *Theodorus Stempel*, van Amsterdam, oud 11 jaar; *Geertruy van Koten*, van Tjummgrum, oud 10 jaar; en *Lydia Bodendyk*, van Utrecht, oud 12 jaar, welke alle, na de geboorte, ten gevolge van doorgestane ziekten, zijn doof geworden, en van welke het meisje, *Geertruy van Koten*, zoo volkomen doof was, dat zij geene gewaarwording had van geluiden of klanken, hoe sterk dezelve ook mogten zijn. Bij deze drie kinderen heeft de operatie eene zoodanige gunstige uitwerking te weeg gebragt, dat zij, dadelijk na dezelve, in staat waren, zeer zachte klanken te hooren, en, voor zoo verre zij door de ontwikkeling van hun spraakvermogen daartoe in staat waren, enkele sijllaben, met eene zachte stem uitgesproken, na te zeggen, zoo dat er hoop is, dat deze, door een opvolgend doelmatig onderwijs, meer en meer de weldadige uitwerking van de aan hen verrigte kunstbewerking zullen ondervinden. Het strekt mij verder tot een waar genoegen, aan de Hoofd-Directie te kunnen verzekeren, dat geen der geopereerden eenig het minste nadeelig gevolg der kunstbewerking heeft ondervonden; zelfs heeft het geen van hen verhinderd, om hunne gewone verrigtingen uit te oefenen, of van het onderwijs op het Instituut gebruik te maken."

ARNHEM, den 26. Junij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 25. Junij 3 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.
Den 26. dito 3 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.

Mengelwerk.

GRONDWETTIGE MAGTEN.

(*Vervolg van No. 79*)

II. Heeft, volgens hetgene wij, tot dus verre hebben betoogd, de minister van justitie, met weinig geluk ten voordeele van zijn gevoelen geredeneerd uit de opschriften der verschillende afdeelingen van de grondwet, en zich zonder regt beroepen op die grondwet, als of in dezelve de regterlijke magt niet als een geheel op zich zelve staande en van niets dan van de wet afhankelijk ligchaam, zoude voorkomen; met weinig meer geluk heeft hij geredeneerd bij de refutatie der argumenten, welke tegen de wet op de organisatie der R. M. zijn in het midden gebragt. Bij deze argumenten is vooral daarop gedrukt, dat in de bedoelde wet, ter verzekering van de burgerlijke vrijheid, de volstrekte onafhankelijkheid der regterlijke magt had behooren gehandhaafd te zijn; doch niet gehandhaafd is. De minister heeft zich bemoeid, om het noodzakelijke van eene volstrekt onafhankelijke regterlijke magt in het voorgestelde eerst de te loochenen, en voorts te betoogen, dat de regterlijke magt, zoo als die in deze wet voorkomt, inderdaad onafhankelijk is. Laat ons stuk voor stuk aan de regelen der redeneerkunde toetsen.

I. Het argument, ontleend uit de noodzakelijkheid, om ter waarborging der burgerlijke vrijheid, de regterlijke magt volstrekt onafhankelijk te maken; lost de minister op met deze woorden; » Vreest men in hem (den Koning) voor opzettelijk misbruik van magt en (voor) dwingelandij, voor opzettelijke schending der algemeene belangen (en) van de regten der burgeren (?). Gelooft mij, Ed. Mog. Heeren, wanneer het (en God verhoede dit) eenmaal zoo verre mogt gekomen zijn, dan zal het sterkst uitgedrukt beginsel van de volstrekte regterlijke onafhankelijkheid waarlijk niet baten." De minister herhaalt dit vervolgens nog eens. Hij doet het teregt, want het gezegde bevat eene ontegensprekelijke waarheid. Wanneer toch Hij, die de magt in handen heeft, om alles naar zijne willekeur te *kunnen* dwingen die magt *wil* gebruiken, zonder zich aan wettelijke bepalingen te stooren, *dan* voorzeker! baten de stelligste voorschriften niets ter wereld; *dan* hebbe men eene wet, in welke de regterlijke magt zoo volstrekt onafhankelijk is gemaakt, als men deze maar kan maken,

men zal er zoo goed als niets, men zal er volstrekt niets aan hebben, want de dwingelandij, die haar vernietigen wil, zal ook het middel ter harer vernietiging gemakkelijk vinden. Maar ofschoon *dit* toestemmende, durven wij echter hieruit niet met den minister besluiten, dat het *derhalve* niet noodzakelijk zoude zijn, de regterlijke magt volstrekt onafhankelijk te maken. Het is toch, zoo ons niet alles bedriegt, met de redenering des ministers alhier zoo gesteld, dat dezelve mank gaat, laborerende aan die redenkundige fout, bij welke men *te veel*, en evendaarom *niets* bewijst.

Met hetzelfde argument toch, van hetwelk Z. E. zich hier bediende, zoude men kunnen bewijzen, dat ook zelfs *die soort* van onafhankelijkheid der regterlijke magt, welke de minister verdedigt, niet behoeft wettelijk te worden vastgesteld; vermits ook *die* vaststelling niets zal baten, wanneer de dwingelandij zich verheft, en meerdere magt deze vaststelling niet eerbiedigen wil. Dit is zoo tastbaar, dat men zich niet genoeg verwonderen kan, dat de minister het niet schijnt te hebben gevoeld: maar nog in het vervolg zijner rede *die* onafhankelijkheid der regterlijke magt, welke hij voorstaat, noemen kan „het bolwerk der burgerlijke en maatschappelijke voordeelen en vrijheid;" hoedanig *bolwerk*, volgens zijne eigene redenering, niet bestaat en niet bestaan kan.

Met hetzelfde argument zoude men kunnen bewijzen, dat de minister onwaarheid spreekt, wanneer hij verzekert, dat „de Grondwet, door hare bepalingen, gezorgd heeft, en in het belang der gemeene zaak en der burgeren wijselijk gewaakt heeft, tegen mogelijke overschrijding van het koninklijk gezag, en daarom palen gesteld heeft aan deszelfs uitvoering of misbruik." Want hier moet men toch natuurlijk vragen: hoe toch de grondwet tegen *overschrijding van het koninklijk gezag* heeft *kunnen* waken; daar immers, als de dwingelandij haar spel wil spelen, toch geene grondwettige bepalingen baten?

Met des ministers argument zoude men eindelijk zelfs kunnen bewijzen, dat er geene grootere dwaasheid bestaat, dan eene grondwet daar te stellen, in welke de grenzen der magten worden bepaald en de regten der burgeren gewaarborgd; vermits ook zulk eene grondwet, geweldadiger hand kan worden vernietigd, en dat alzoo, onder anderen de Koning der Nederlanden zich grootelijks heeft vergist toen hij vermeende, dat dit land eene grondwet moest hebben, die *de regten en vrijheden der ingezetenen verzekerde*: want, ook ten aanzien van dit punt, zoude men kunnen zeggen: „Geloofs mij, als het zoo ver komt, zal ook de beste grondwet niets baten." Men ziet duidelijk, dat de redenering het gebrek heeft, hetwelk wij aanwezen. Dezelve bewijst *te veel*, en dus, volgens de regelen der *logica*, bewijst zij *niets*.

Maar, bovendien, bij deze redenering is geheel en al uit het oog verloren, dat, wanneer de bestrijders der wet gewag hebben gemaakt van een bolwerk tegen misbruik van magt en tegen dwingelandij, zij dan minder hebben bedoeld het voorkomen of afkeeren van *openbaar geweld*, hetwelk, voor of na, het *hoofd van den staat* onbeschaamdelijk zich zoude mogen willen veroorloven tegen de regten en vrijheden der burgeren, en hetwelk zeker, door wettelijke bepalingen, niet volstrekt te weren is; maar dat men veel meer bedoeld heeft dat *bedekt* en *heimelijk* misbruik van magt, waaraan *ministers* en andere hoofden van administratien zich kunnen schuldig maken, en hetwelk zeker zeer goed, door eene volstrekt onafhankelijke regterlijke magt, beteugeld, bestraft, en alzoo geweerd kan worden. — Van het *hoofd des staats* hebben, in eene constitutionnele monarchie, de burgeren doorgaans het minst verkorting van regten en vrijheden te duchten. Het hoofd van den staat heeft er niet alleen geen belang bij om te verdrukken en regten te verkorten; maar moet het, integendeel, van zijn belang rekenen, dat onder de ingezetenen de erkentenis algemeen zij, dat Hij zijnen eed heiliglijk nakomt, aller regten en vrijheden eerbiedigt en handhaaft; en dat hij alzoo vertrouwen en tevredenheid bevordert, zonder welke geen Staat, op den duur rust en voorspoed hebben kan. Het hoofd des Staats zal er ligt zijne eer in stellen, en kan naauwelijks iets anders verlangen, dan *vader des vaderlands* ten heten en te zijn. De meeste verdrukking en regtsverkorting komt, blijkens de geschiedenis van vroegeren en lateren tijd, niet voort uit den boezem der koningen; maar uit dien van de *dienaren en raadslieden der koningen*: en menig vorst, wien de geschiedenis als eenen dwingeland en beul zijner onderdanen teekent, zoude zulks nooit geweest zijn zonder de inboezemingen en verkeerde raadgevingen van *ministers*, die, onder den schijn van te waken voor de uitbreiding van het koninklijk gezag, alleen hunne eigene heerschzucht den teugel vierden; alleen zich zelven zochten, en zich om het welzijn der burgeren luttel bekommerden. Het is *deze* soort van dwingelandij, welke de bestrijders der wet hebben willen weren, door het vestigen van eene volstrekt onafhankelijke regterlijke magt: en wie zal niet geredelijk toestaan, dat dit het juiste middel was, om voor eens en voor altijd de regten der ingezetenen te verzekeren tegen allen mogelijken aanval van zulke *ministeriele* of *administrative dwingelandij*? Wanneer men het geluk heeft, eene volstrekt onafhankelijke regterlijke magt te bezitten, zal geen minister het wagen, onderhandsche bevelen te geven aan zijne onderhoorigen, waarbij hun wordt voorgeschreven, om te doen, wat met den geest en de letter van aangenomene wetten lijnregt strijdig is; noch zich veroorloven, die wetten uit te leggen, en wel in dier voege, dat uit dezelve steeds wegvalle, wat in het belang en voordeel der burgeren is. Het is deze dwingelandij van de tweede, derde en vierde hand, door welke de goede ingezetenen in alle landen het meeste lijden; welke doorgaans gepleegd wordt zonder dat de koningen het weten. Het is tegen *deze* dwingelandij, dat men een stevig bolwerk heeft willen opwerpen. En zoo gemakkelijk wij het ons begrijpen kunnen, dat een *Minister* niet vatte, dat men *deze* soort van dwingelandij bedoelde; zoo vast houden wij ons overtuigd, dat Zijne Excellentie ons *nu* zal toegeven, dat het *beste* en misschien *eenige* bolwerk tegen deze, eene *volstrekt onafhankelijke* regterlijke magt zoude zijn.

Ook nog uit een ander oogpunt beschouwd, komt ons deze zelfde redevoering des ministers onaannemelijk voor; en kunnen wij alzoo niet berusten in dezen zijnen gemoedelijken uitroep: *gelooft mij Ed. M. Heeren, wanneer het (en God verhoede dit) eenmaal zoo verre mogt gekomen zijn, dan zal het sterkst uitgedrukt beginsel van de volstrekte regterlijke onafhankelijkheid waarlijk niet baten.* Of wat zoude men zeggen van den bloedverwant, die, de maagschap van zijnen vermoedelijken erflater om deszelfs ziekbed vergaderd vindende, ernstig bedacht om door de beste middelen het verergeren der ongesteldheid voor te komen, en het gevaar van deszelfs leven buiten te sluiten; deze allen zoekt te verwijderen, tegen het inroepen van geneeskundige voorschriften ijvert, zich tegen het toedienen van zelfs het geringste geneesmiddel verzet; en tot drangreden voor dat alles met zekere aandoenelijke hartelijkheid uitroept: *gelooft mij, mijne vrienden, alle uwe ontwerpen zijn noodeloos, de natuur bezit veerkracht genoeg om zich te herstellen, en wanneer het bij den lijder, (en God verhoede dit) reeds zoo verre gekomen is, dat de natuur deze hare veerkracht niet meer uitoefenen kan, dan zal het best uitgedachte geneeskundige voorschrift, het kunstmatigst toebereide geneesmiddel waarlijk niet baten: daarom, ik bidde het U, plaagt den lijder niet noodeloos, maar wacht met mij gelaten de uitkomst af.* Zoude men zich niet geregtigd achten om te gelooven, dat die welsprekende bloedverwant reeds reikhalzende naar de ontbinding des kranken uitziet, en voor het vereffenen der nalatenschap zijne krachten wenscht te sparen? daar hij, terwijl het nog tijd is, alle middelen onbeproefd wil hebben gelaten, welke den gevreesden slag nog zouden kunnen afweren.

Of wat zou de Koning, van zijnen minister voor den Waterstaat zeggen, wanneer deze, over het herstellen van dijkbreuken, of het verbeteren en versterken van dijkwerken door Hoogstdenzelven geraadpleegd, alle middelen daartoe aan te wenden afried, en met vervoering uitriep: *geloof mij Uwe Majesteit! het is vruchteloos wat Uwe Majesteit beproeft, wanneer het eenmaal (en God verhoede dit) zoo verre gekomen is, dat de stortvloed met ontzettende kolommen waters en bergen van ijs op uwe dammen beukt, of de bulderende orkaan met donderend geweld en hemelhooge golven uwe stranden en dijken rammeit, dan zullen uwe beste en kostbaarste waterkeerende werken bevonden worden, waarlijk niets te baten.* Zou de Koning bij het hooren van zoodanig advijs, niet overtuigd worden, dat de redenaars begaafdheden van zijnen minister, op zeer hoogen — maar deszelfs bruikbaarheid voor het departement, aan het hoofd van hetwelk Z. M. denzelven had geplaatst, op zeer lagen prijs verdienen te worden geschat: en zou de Koning om deze reden er niet op bedacht zijn, om denzelven te doen vervangen door eenen anderen staatsman, die aan eenen minder hoog gestemde redeneertrant, werkzamen ijver en beproefde kennis paart, om ter bekwamer tijd door doelmatige middelen het grondgebied des rijks zoo veel maar mogelijk tegen de woede van het zee- en rivier-water te beveiligen?

De menschkunde schijnt ook nog iets in te brengen te hebben tegen het wel doordachte van dit argument des ministers: immers zij stemt toe, dat eenige ter neder geschrevene, zelfs plegtig tot wet verhevene woorden in het oogenblik van opbruisende drift niet altijd vermogende genoeg zijn, om den euvelmoed te beteugelen van hem die duizenden van bajonetten ter zijner beschikking heeft: maar zij beweert tevens, dat die zelfde woorden niet altijd in dat vermogen te kort schieten, dat zij den wetverzaker de overtreding dikwerf moeijelijk, soms onmogelijk maken; en dat zij na het bedaren der drift, veel toebrengen om herstelling van het geschondene te bevorderen: en dat deze heilzame uitwerkingen op verre na niet te versmaden te zijn, zal, zoo wij hopen, de minister wel willen toestemmen. Het komt ons ten minsten voor, dat alleen om dit te gewinnen bij art. 53 der grondwet van den Koning gevergd wordt, dat Z. M. bij Hoogstdeszelfs inhuldiging in eene openbare vergadering der beide kamers van de Staten-Generaal, onder den bloten Hemel, aan het volk den eed zweere bij dat art 53. omschreven. Ook ten opzigte van dien eed, zou de minister kunnen vragen: *waartoe dezelve?* en hij zoude even als hier kunnen zeggen: *Vreest men in den Koning voor opzettelijk misbruik van magt en dwingelandij, voor opzettelijke schending der algemeene belangen, en van de regten der burgeren: gelooft mij, wanneer het (en God verhoede dit) eenmaal zoo verre mogt gekomen zijn, dan zullen de sterkst uitgezochte woorden, en het plegtigst mogelijk afleggen van den koninklijken eed, waarlijk niet baten:* — maar desniettegenstaande hebben de ontwerpers der grondwet wijselijk begrepen, dat de zedelijke en regterlijke banden, daardoor aan den Koning opgelegd, voor het volk van onberekenbare waarde zijn.

Wij spraken daar van eenen *regtelijken* band, en dat wel omdat ook het staatsregt zich hier onder de tegensprekers des ministers schaart, hetwelk beweert, dat in deze grondwet de wederkeerige regten en verpligtingen van het volk en van den Koning geregeld zijn, en wel zoodanig, dat op de schending van deze grondwettige bepalingen, door eene dezer partijen, de ontbinding van de geheele verbindtenis volgen *kan*, en, wanneer het tot uitersten komt, volgen *moet*: waaruit duidelijk komt te blijken, dat het naauwkeurig omschrijven, en naauwgezet vasthouden van deze voorschriften der grondwet, volstrekt geen nuttelooze arbeid is.

En hiermede meenen wij de juiste waarde van deze redenering des ministers voldoende te hebben aangetoond.

2. Weinige oogenblikken voor dat de minister tot den zoo even getoetsten uitroep was opgeklommen, had Z. Exc. toegestemd, dat aan het

koninklijk gezag palen zijn gesteld; dat de Koning geen regt heeft om *alleen* wetten te maken, om *alleen* regtbanken in te stellen, om *eenige* regtszaken zelf te beslissen of daarin uitspraak te doen: doch desniettegenstaande laat Z. Exc. daarop dadelijk volgen: *maar niet een enkel deel van het algemeen maatschappelijk belang is daardoor den Koning vreemd geworden, of aan zijne zorg onttrokken.* Hoe kan dit laatste op het eerste met mogelijkheid volgen, of verstaat Zijne Exc. de beteekenis en kracht van zijne eigene woorden niet? Wanneer Z. Exc. zegt *den Koning is het regt niet toegekend om* ALLEEN *wetten te maken, om* ALLEEN *regtbanken in te stellen*, dan geeft Z. Exc. overeenkomstig de grondwet te kennen, dat Z. M. dat regt slechts *gedeeltelijk* bezit, en alleen in vereeniging met de beide kamers der Staten-Generaal uitoefenen kan; doch wanneer Z. Exc. daarop laat volgen, dat *den Koning het regt niet is toegekend om in eenige regtszaken — zelf te beslissen of daarin uitspraak te doen*, dan erkent Zijn Exc. immers met zoo vele woorden, *dat dit deel van het maatschappelijk belang vreemd aan den Koning en aan deszelfs zorg ontrokken*, of liever niet toevertrouwd *is*; dat is, dan bewijst Zijne Exc. juist het tegendeel van hetgeen hij oogenblikkelijk daarop laat volgen; en dat heet men, zich in denzelfden adem tegenspreken.

Deze redenkunstige misstap bederft verder het daarop volgend gedeelte er redevoering des ministers; immers zij verleidt Z. Exc. al dadelijk tot dezen uitroep: *Trouwens hoe zoude dit ook mogelijk kunnen zijn, zonder de mogelijkheid der hevigste botsingen in den Staat, zonder het vestigen van een imperium in imperio, zonder verlies van die kostbare* EENHEID *in den Staat, welke het groote voorregt is eener monarchale regering.*

Daar wij zagen, dat de minister zoo even uit de grondwet het tegendeel aanhaalde van hetgeen den grond van dezen uitroep uitmaakt, zal het geen betoog behoeven, dat het *argumentum a priori*, in dezen uitroep opgenomen, ter zake niets afdoet, of, om de woorden des ministers te gebruiken, *niets meer dan eene theorie en practisch onwaar is.*

Maar deze geheele uitroep bevat buitendien meerdere dwaalbegrippen in zich, welke alle te voorschijn komen, wanneer wij den minister afvragen, welke *die kostbare eenheid in den Staat is*, welke, volgens hem, door het daarstellen eener onafhankelijke regterlijke magt verloren zoude gaan? Het is duidelijk te bespeuren, dat Z. Exc. hier alleen het oog heeft op een te zamen loopen van alle magten in éénen enkelden persoon; maar dat denkbeeld wordt slecht door de woorden *éénheid in den Staat* uitgedrukt, doch zoude beter te kennen worden gegeven door de woorden *éénhoofdigheid der regering*; dat, intusschen, deze de bedoeling des ministers is, blijkt uit de volgende zinsnede, welke (eenheid in den Staat) *het groote voorregt is eener monarchale regering.* Het is waar, zij die er toe kunnen komen eene absolute monarchie te bewonderen, mogen zich verheugen in eene volledige vereeniging van alle de magten van den Staat, in den enkelden persoon van hunnen oppermagtigen Heer, en van tijd tot tijd van zijne gezegende lippen hooren vloeijen: *sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas.* Maar wat zal die opmerking hier afdoen, daar wij zoodanige schoone absolute monarchie, welke den minister blijkbaar doorgaans voor den geest zweeft, in de Nederlanden niet gevestigd vinden. Deze opmerking is dus, om weder met den minister te spreken, *eene bloote theorie, die, zij moge schoon en behaaglijk schijnen, niets meer dan eene theorie, en practisch onwaar is.* Zijne Exc. gelieve zich te herinneren, dat wij onder eene constitutionele regering leven, welkers *uitnemendheid, weldadigheid* en *kracht* daarin bestaat, dat de verschillende magten niet aan de willekeur van eenen enkelden persoon overgelaten, maar tusschen het volk, den Koning en de grondwettige ligchamen van Staat, zoodanig wijs en voorzigtig verdeeld zijn, dat alle deze raderen, in derzelver beperkten werkkring rondloopende, wel verre van elkanderen te hinderen of tegen elkanderen te botsen, integendeel op en in elkander zoodanig werken, dat alles uitloopt op een gemeenschappelijk doel, de bevordering van het geluk des volks en den voorspoed des rijks: even gelijk alle de raderen des uurwerks in en op elkanderen werken, om den wijzer de geringste afdeelingen van het uur naauwkeurig te doen aantoonen.

Bij zoodanige zamenstelling moet de *éénheid* gezocht worden niet in het rad dat werkt, maar in het doel waarnaar gestreefd wordt: en om dat doel wel te kunnen bereiken, zullen eene paar schouderen niet voldoende worden gekeurd, maar de last, om wel gedragen te kunnen worden, over meerdere schouderen worden verdeeld: en het *schoone* van deze constitutioneele *éénheid* des bestuurs bestaat niet in het gesloeerde der op een gehoopte magten bij eenen enkelden bewindvoerder; maar in het wel berekende en regelmatige der verdeeling van die magten, en in de harmonische te zamen werking van alle die afzonderlijke deelen tot het gemeenschappelijke doel. Uit dat oogpunt ons grondwettig bestuur betrachtende, noemen wij ons gelukkig onder hetzelve te leven: maar betreuren wij tevens te bespeuren, dat de minister van justitie deze wezenlijke uitnemendheid van ons bestuur, en het onschatbare voorregt dat wij genieten, of niet waardeert, of niet erkent. Kan Zijne Exc. zich bij nadere overweging tot die hoogte verheffen, dan zal Zijn Exc. gevoelen, dat eene onafhankelijke regterlijke magt, in dit rijk, ten gevolge der grondwet bestaande, en door art. 127 en volg. van het strafwetb. beperkt, geenszins een *imperium in imperio*, maar een van die meerdere raderen is, welker te zamenwerking het groote voorregt van ons constitutioneel bestuur verwezenlijken: maar dan zal Zijne Exc. ook het niets beduidende gevoelen van de vragende uitroeping, welke Zijne Exc. deed, in deze woorden: *of is deze* (de regterlijke magt) *dan niet eigenaardiglijk een uitvloeisel van het Souverein gezag*, en zoo wij hopen gereed zijn om met ons in te stemmen, dat van een eigenlijk gezegd *souverein gezag* naar aanleiding der grondwet in ons rijk de reden niet kon zijn; en, zoo als Zijn Exc. vroeger zelf betoogde, het regt om regtszaken te beslissen, wel verre van een uitvloeisel te zijn der magt aan den Koning opgedragen, van die Koninklijke magt geheel afgezonderd gehouden is.

Op deze uitroepingen des ministers volgen eenige andere, wel net gebouwde zinsneden, maar alle van dezelfde dwaling uitgaande, welke wij alzoo mogen achten door het gezegde reeds op derzelver waarde te hebben geschat.

(*Het Vervolg hierna.*)

OVER DE MILITAIRE REGTSPLEGING.

(*Vervolg en slot van No. 72.*)

De beschuldigde is ook niet, zoo als de schrijver gelieft aan te merken, zonder verdediging; want de auditeur militair is, even gelijk ieder openbaar aanklager, verpligt in het onderzoek zoo wel op te sporen hetgeen tot ontlasting, als hetgeen tot bezwaar van den beschuldigde strekken kan.

De wet laat bovendien, bij art. 187 en 188, aan de beschuldigden en derzelver nabestaanden en echtgenooten, de middelen van verdediging vrij, en deze hebben tot dit einde de bevoegdheid, om aan den krijgsraad ten allen tijde en tot de prononciatie van het vonnis, de stukken aan te bieden, welke zij vermeenen tot bewijs der onschuld te kunnen dienen. Zoodra nu de wet deze bevoegdheid voor en ten behoeve van eenen beschuldigde toekent, kan het alleen in den schrijver der aanmerkingen vallen, om te willen beweren, dat aan de nabestaanden en de echtgenoote van den beklaagde onbekend zoude blijven, welk soort van misdrijf aan den beschuldigde is ten laste gelegd, en door welke bewijzen dit wordt gestaafd; daar het toch buiten eenige bedenking is, dat, zoo wanneer de wetgever het indienen van stukken tot bewijs der onschuld heeft gewild, hij ook alle de middelen heeft gewild, welke daartoe noodig zijn, en waaronder dan ook gewis behoort het zien der stukken van het crimineel proces, terwijl de toegang tot eenen beschuldigde, na den afloop der instructie, niet meer gesloten is.

De beschuldigde heeft dus in deze regtspleging vooreerst eenen waarborg in den auditeur militair, welke een regtsgeleerde is, die naar art. 70, zoo wel *op de onschuld*, als op de schuld moet onderzoeken, en er geen belang bij hebben kan, om eenen beschuldigde wederregtelijk te doen veroordeelen, wiens invloed niet ten nadeele van den beschuldigde kan uitloopen, zoo men althans niet in elk ambtenaar der justitie een monster wil zien, dat gewetenloos slagtoffers zoekt te maken.

Hij heeft ten anderen dien waarborg in de opgave van getuigen, bewijzen of omstandigheden, tot zijne verschooning, volgens art. 83, en in de bevoegdheid tot het overleggen van stukken tot bewijs zijner onschuld. Hij heeft dezelfde waarborg ten derde, in het middel van hooger beroep, wanneer bij geene criminele confessie heeft afgelegd. — En hij is ten vierde gewaarborgd door de herziening, welke alle vonnissen, voor en aleer dezelve ten uitvoer worden gelegd, bij het hoog militair geregtshof moeten ondergaan; aan welk hof door den publieken aanklager in appèl tot vernietiging van het vonnis en eene nieuwe uitspraak wordt geconcludeerd, *wanneer de beschuldigde bij het vonnis van den krijgsraad bezwaard is.*

En zoude men nu kunnen gelooven, dat eene openbare zitting van den krijgsraad, het hooren van de getuigen, in het bijzijn van den beklaagde, bijgestaan door zijnen raadsman en het voordragen en bestrijden van den eisch door den verdediger, eene meerdere zekerheid voor de uitoefening van het regt opleveren?

Daargelaten de bedenking, dat de misdrijven, welke voor de krijgsraden worden gebragt, voor een groot gedeelte in beledene desertien bestaan, welke voor zulk eene behandeling ongeschikt schijnen; — en mede daargelaten het bezwaar om voor alle die zaken verdedigers te vinden, zoo hebben deze openbare teregtzittingen niets nuttigs, maar zeer veel schadelijks voor het beheer der justitie.

In zoo ver dezelve toch moeten strekken, om den regter onder het toezigt der menigte te stellen, heeft de ondervinding aangeleerd, dat, eene enkele belangrijke zaak uitgezonderd, de zalen van die openbare teregtzittingen meestal zijn vervuld geworden met lieden, die buiten staat zijn het verhandelde te beoordeelen; die, wanneer zij zelve deugnieten zijn, daar onderrigting bekomen van het te houden gedrag, als zij in handen der justitie geraken, en die, zoo er medepligtigen zijn, aan deze het noodige kunnen mededeelen.

Ook het hooren van getuigen, in eene openbare zitting, is zeer schadelijk voor de justitie, daar vele lieden, die belangrijke ontdekkingen zouden kunnen doen, alleen daardoor worden terug gehouden, en zich, zoo veel zij kunnen, aan het geven van getuigenis der waarheid onttrekken.

En geen wonder, want er bestaan voorbeelden, dat de getuige door eenen onbeschaamden beschuldigde in de openbare teregtzitting gescholden, betigt of gelasterd, en ten minste genomen, aan den spotlust eener onbeschaafde menigte prijs gegeven is.

Wanneer men de regter-stoelen bezet ziet met menschen, op welke men geen vertrouwen stellen kan, dan moge men in zoodanige openbare zittingen, iets noodzakelijks vinden, maar in ons vaderland heeft men zich, door alle tijden en omstandigheden heen, te zeer op eene goede en onpartijdige beslissing van den regter mogen beroemen, dan dat men tot zulke, uit hunnen aard schadelijke middelen toevlugt zoude behoeven te nemen.

Het voorbehouden van de getuigenissen en alle bewijsstukken, naar art. 72, 75 en 76, stelt ook niet slechts den beschuldigde in de gelegenheid, om daartegen alles te zeggen, wat hij in zijn belang dienstig oordeelt, maar art. 112 en volgende, stellen hem nader in staat, om bij eene confrontatie met de getuigen, zijne redenen van verontschuldiging tegen de getuigen te doen gelden en andere getuigen te doen hooren.

Na deze teregtwijzingen op de aanmerkingen van den schrijver, valt het dan ook niet moeijelijk, zich een denkbeeld te vormen, hoe deze in art. 222 iets onduidelijks heeft gevonden.

Had de schrijver daarbij in het oog gehouden, dat eene confessie zich kan bepalen tot de *daad*, zonder het *misdadige* derzelve te erkennen, en dat alleen eene *criminele confessie* het regt op hooger beroep uitsluit, dan zoude hem dit artikel minder duister geweest zijn.

Even eens is het gelegen met het drukkende en zonderlinge, hetwelk de schrijver acht gelegen te zijn in de autorisatie van het hoog militair geregtshof tot het appèl, daar deze autorisatie het gevolg is van het geadviseerde van den advocaat-fiscaal, die, luidens art. 62 der instructie voor hetzelve hof, moet worden gehoord wanneer het bedenkelijk is, of van het bestaan der misdaad wel consteert en of de bepaalde straf wel overeenkomstig zij met de wet.

En het kan er in goeden ernst niet door, dat de schrijver der aanmerkingen ook zulks uitstrekt tot art. 58 der voormelde instructie.

Hij noemt het eene wonderlijke handelwijze, dat, wanneer niet behoorlijk is geprocedeerd, het hof den krijgsraad gelast, alle abuizen, verzuimen, of informaliteiten, te redresseren.

Maar wat zal en moet er dan gebeuren, wanneer de instructie van het crimineel proces onvolledig is.

Wanneer men belangrijke omstandigheden niet onderzoekt, of getuigen in het belang van den beschuldigde niet gehoord heeft? Zoude het hof dan des niet te min maar moeten goedkeuren? — Zouden dan die gebreken in de instructie van het proces niet mogen worden hersteld? — Zoude het belang der justitie dan maar moeten worden opgeofferd aan het denkbeeld, dat daardoor de krijgsraden den laatsten zweem van onafhankelijkheid verliezen?

De schrijver heeft ook hier geheel voorbijgezien, dat het *de hoogere regter* is, op wiens aanschrijving de instructie van het proces moet worden volledig gemaakt, en dat de beslissing van den hoogeren regter in eene zaak, welke bij den lageren regter aanhangig is, of geweest is,

(*Zie verder het Vervolg.*)

Vervolg van de

ARNHEMSCHE COURANT,

van Dingsdag den 26. Junij 1827.

geene vernedering, of meer deze ondergeschiktheid oplevert; als in het belang der justitie noodwendig is. — Of zoude het eene vernedering voor de regtbanken kunnen worden genoemd, wanneer deze eene door haar geweigerde of onnoodig gehouden enquête, expertise enz., ten gevolge eener beslissing van den hoogeren regter, moeten toelaten?

En hoe weinig de schrijver bij het ter nederstellen zijner aanmerkingen zich zelve gelijk blijft, kan ook hier ten duidelijkste worden gezien; daar hij begonnen is met de krijgsraden voor te stellen als regtbanken, die door den invloed der auditeurs militair worden beheerscht, en die daarom bezwarend zijn voor den beschuldigde, en dus niet te min hier wederom die zelfde krijgsraden van alle toezigt schijnt te willen ontheffen.

Niet meer bedenkelijk is des schrijvers aanmerking, omtrent art. 177 der regtspleging; want er kunnen gevallen zijn, dat eenig bewijs of getuige niet te vinden is, doch dat de mogelijkheid bestaat, om dit ontbrekende aan te vullen; en zoude het daar zoo ongepast zijn, dat in belangrijke zaken eene absolutie van de instantie plaats had, ten einde bij het verkrijgen van het nader bewijs daarop terug te kunnen komen? — Of zoude het eene betere houding hebben, om in een zoodanig geval den beschuldigde maar bij voortduring in de gevangenis, of in eenen staat van beschuldiging te doen blijven; of wel van eene misdaad vrij te spreken, welke eenige maanden daarna bleek volkomen bewezen te zijn. — En het is om deze reden, dat die absolutie bij de wet verbonden is *aan de berekenbare mogelijkheid, dat te eeniger tijd nog nadere bewijzen zouden kunnen worden ingewonnen.*

Dat van dit middel een zeer spaarzaam gebruik moet worden gemaakt, zoude eene bedenking zijn, welke toe te geven was; maar dat het in de wet is gebragt, om maar maatregelen tot veroordeeling te nemen, behoort onder de onbescheidene aanmerkingen, om er niet meer van te zeggen.

In het vervolg dezer aanmerkingen, welke meer bepaalden op de regtspleging bij het hoog militair geregtshof gerigt zijn, begint de schrijver [illegible] het overwigt van den advocaat-fiscaal [illegible] onderzoek, en het onvermogen van den beklaagde, om zijne verdediging voor te bereiden en aan te dringen; terwijl hij ook hier weder, in denzelfden geest, de militaire regters voorstelt als lieden, welke door den beschuldigde met schroomvalligheid worden aangezien, en door hunne lange dienstjaren zich tot eenen onbeperkten eerbied voor de bevelen van den souverein en eene driftige behartiging der belangen van den staat gehecht hebben.

Veel zoude hierop te zeggen vallen, doch de militaire regter heeft geene regtvaardiging noodig tegen eenen schrijver, die eene getrouwe dienst en gehechtheid aan de belangen van den staat onder de ondeugden, of althans onder de omstandigheden schijnt te rangschikken, welke den regter zijne pligten zouden doen verzaken; en wiens geschrift een zamenweefsel van wantrouwen bevat.

Even min zal het noodig zijn, terug te komen op de openbare teregtzittingen met het voor- en nadeelige derzelve, of te treden in bedenkingen over de criminele processen, zoo als die, volgens des schrijvers opgave, in *Frankrijk* en *Engeland* worden gevoerd.

Genoeg zal het zijn deswege en inzonderheid omtrent de Fransche krijgsraden de vraag voor te stellen, of de uitspraak over schuld en onschuld en over de toepassing der straf-wet beter gewaarborgd is, wanneer deze geschiedt in het openbaar, ten aanhoore van eenige menschen, welke (zoo er iemand komt) meestal buiten staat zijn hetgeen er behandeld wordt te bevatten, en wanneer de eisch en verdediging worden gedaan door militairen, die geene regtskennis bezitten; dan of die uitspraak geschiedt door eenen krijgsraad, bij welken een regtsgeleerde als fiscaal en secretaris fungeert en deze uitspraak onderworpen is aan de herziening eener hoogere regtbank, in welke de regtsgeleerde met de militaire kennis vereenigd is.

Niemand, vertrouw ik, zal lang over de keus in deze behoeven te twijfelen.

Maar welke is nu dat zoo gewigt overwigt van den advocaat-fiscaal, en het onvermogen der beschuldigden, om zich in een proces bij het hoog militair geregtshof te verdedigen?

Naar de manier van procederen bij dit hof, welke dezelfde is, die bevorens bij het alom hoog geacht geregtshof van *Holland* bestond, worden alle informatien ingewonnen voor heeren commissarissen.

Na derzelver afloop moet de fiscaal alle die stukken overleggen, met eene voordragt, op welke vrijspraak, toelating tot het doen van eisch, of verwijzing tot het ordinair proces volgt.

Ingeval den fiscaal het doen van eisch op bewijzen in extraordinair proces is toegestaan, wordt daarvan aan den beschuldigde kennis gegeven, met vergunning, om practizijns voor zijne verdediging te kiezen. — Zoodra de fiskaal dient van zijnen eisch, wordt van dezen en van den inventaris van stukken afschrift behandigd aan de praktizijns van den beschuldigde, die mede van alle de andere stukken kopien en visie der origineelen, naar verlangen, bekomen.

Het hof stelt voorts eenen termijn tot het doen der schriftelijke verdediging, welke op verzoek wordt verlengd, en de beschuldigde heeft intusschen de bevoegdheid, om de getuigen van den fiscaal, op contra vragen te doen hooren, en alle bewijzen in te winnen, welke hij geraden vindt; waarna op dien eisch en schriftelijke verdediging, met de over en weder ingeleverde stukken, de uitspraak volgt, *zonder dat aan den fiscaal kopie of lectuur van die verdediging wordt gegeven.*

En zoude het dan nu, omgekeerd en in tegenoverstelling van hetgeen de schrijver bij zijne aanmerkingen beweert, niet eene waarheid zijn, dat de beschuldigde in het extraordinaire proces bij het hoog militair geregtshof *een overwigt heeft op den fiscaal*, en dat zijn stand wel zoo gunstig is als die van den beschuldigde in een gewoon geding, of bij eene openbare teregtzitting.

Hij toch wordt hier bekend met al hetgeen tegen hem is ingebragt, doet daartegen zijne verdediging, heeft meer tijd om zich daartoe voor te bereiden, dan in eene openbare zitting bij monde, en ondergaat in die verdediging geene tegenspraak van de zijde van den publieken aanklager.

Gevoeglijk wil ik met dit een en ander betoogen, dat de militaire regtspleging boven eene verbetering verheven is; en het is wezenlijk eene verdienste daartoe iets bij te dragen; maar de aanmerkingen van den onbekenden schrijver hebben eene geheel andere strekking. Boven en behalve het ongegronde en onware derzelve, zijn zij ontijdig, ongepast en overdreven.

Ontijdig, omdat dezelve het gevolg zijn eener belangrijke beslissing, die door hem zelve als de aanleiding wordt opgegeven.

Ongepast, omdat men niet in het *openbaar* met *vlugtige* aanmerkingen moet te voorschijn treden over een onderwerp, hetwelk men slechts oppervlakkig kent.

En *overdreven*, omdat uit die regtspleging bezwaren zijn getrokken, welke in dezelve niet te vinden zijn.

HATTEM, den 30 Mei.

Het bloeijend instituut van opvoeding en onderwijs [illegible] vierde op gisteren en heden weder het jaarlijksch feest.

Volgens gewoonte hadden de leerlingen op gisteren, in tegenwoordigheid der stedelijke school-commissie, proeven gegeven hunner vorderingen zoo in het vertalen, in, en uit de Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, als in het oplossen van reken-, en wiskundige voorstellen; gaven zij op heden in tegenwoordigheid der stedelijke regering en school-commissie, eene commissie uit den eerwaarden kerkeraad, een aanzienlijk gedeelte hunner ouders en voogden en onderscheidene andere van hier en elders bijeengekomene personen, de duidelijkste blijken van hunne vorderingen in de onderscheidene talen en wetenschappen, die op dit instituut worden onderwezen, terwijl sommigen dit door proeven hunner vorderingen in de muzijk afwisselden, gelijk ook onderscheidene teekeningen en kaarten, waarvan sommigen door de leerlingen zelven, onder opzigt van den heer *van Wijk* (den zoon) waren opgenomen, de voldoendste blijken gaven, dat ook dit gedeelte van het onderwijs hier met de beste gevolgen gegeven wordt.

Een orchest, meestal uit leerlingen van het instituut zamengesteld, verhoogde het aangename dezer plegtigheid, die door wel uitgevoerde meerstemmige gezangen, gedeeltelijk door muzijk begeleid, werd afgewisseld, terwijl de volgende eerepijzen werden uitgedeeld:

Eerste klasse, eerste afdeeling: eerste prijs, *C. Post* (met een getuigschrift voor den *eersten Prijs* der eerste *Hoogduitsche* klasse en voor den *tweeden prijs* der eerste *Engelsche* klasse); tweede, *J. Slingenberg* (met een getuigschrift voor den *eersten prijs* der tweede *Hoogduitsche* klasse); derde, *H. W. Both Hendriksen*; buitengewone, *C. W. Schuller.*

Eerste klasse, tweede afdeeling: eerste prijs *G. H. Woltersom* (met een getuigschrift voor den *tweeden prijs* der tweede *Hoogduitsche* klasse); tweede, *W. P. Mac Leod* en *J. F. Sorg*; derde, *J. Benten*; vierde, *J. B. van der Sleesen* en *R. W. Eijsendooren*; buitengewone, *J. A. van Wijngaarden* en *T. G. van Beusekom.*

Tweede klasse, eerste afdeeling: eerste prijs, *G. Pijkeren* en *A. O. H. Gansneb* genaamd [illegible] derde, *J. Jaspers* en *J. Thomassen* [illegible]

Tweede klasse, tweede afdeeling: eerste prijs, *F. R. J. W. Andrau* en *J. E. Tulleken*; tweede, *P. Westhoff*; derde, *H. A. A. Hardy* en *J. A. K. W. Beeckman.*

Derde klasse, eerste afdeeling: eerste prijs, *M. J. van Bel*; tweede, *R. van Wijk Azn.* en *R. T. Rozenstok*; derde, *F. D. Bekker* en *A. du Pon Tulleken.*

Derde klasse, tweede afdeeling: eerste prijs, *J. H. van der Roest*; tweede, *J. E. Mestingh.*

Eerste Engelsche klasse: eerste prijs, *L. J. W. Beeckman*; tweede, *F. W. Muntingh*; derde, *G. Dwars.*

Tweede Engelsche klasse: eerste prijs, *P. van Hemert*; tweede, *J. H. Cremer*; derde *F. C. Colenbrander.*

Eerste Hoogduitsche klasse: eerste prijs, *W. van Putten* (met een getuigschrift voor den *eersten prijs* der tweede *Engelsche* klasse); tweede *J. P. Broer*; derde, *G. van de Stadt.*

Tweede Hoogduitsche klasse: eerste prijs, *D. van der Swan* (met een getuigschrift voor den *derden prijs* der tweede *Engelsche* klasse); tweede *W. A. F. Beeckman*; derde, *H. de Vos van Steenwijk.*

Hierna werden bevorderd:

Van de derde klasse, tweede afdeeling, tot de derde klasse, eerste afdeeling, *J. H. van der Roest* en *J. E. Mestingh.*

Van de derde klasse, eerste afdeeling, tot de tweede klasse, tweede afdeeling: *R. van Wijk Az.*, *R. T. Rozenstok*, [illegible], *F. D. Bekker*, *C. L. de Koning* en *J. J. Joost.*

Van de tweede klasse, tweede afdeeling, tot de tweede klasse, eerste afdeeling: *F. R. J. W. Andrau*, *J. E. Tulleken*, *P. Westhoff*, *H. A. A. Hardij*, *J. A. K. W. Beeckman*, [illegible] *Tilborg*, *A. van der Veen Oomkens*, *M. J. van Bel* en *M. A.* [illegible] *Engels.*

Van de tweede klasse, eerste afdeeling tot de eerste klasse, tweede afdeeling, *A. O. H. Gansneb* genaamd *Tengnagel*, *G. Pijkeren*, *J. P. Westhoff*, *J. L. Cremer*, *J. Thomassen*, *J. Jaspers*, *G. J. ter Braak*, *E. van de Stadt Crs. Zn.*, *N. H. van Nes*, *W. van Hemert* en *H. Meesters.*

Van de eerste klasse, tweede afdeeling tot de eerste klasse, eerste afdeeling: *J. A. van Wijngaarden*, *T. G. van Beusekom*, *P. van Hemert*, *J. F. Sorg*, *J. B. van der Sleesen*, *R. W. Eysendooren* en *J. Benten.*

Van de derde klasse Engelsch tot de tweede klasse Engelsch: *J. A. van Wijngaarden*, *C. W. Schuller*, *E. van de Stadt Corns. Zn.*, *J. F. T. van Oordt*, *T. G. van Beusekom*, *P. Breebaart*, *B. Nauta*, *H. F. van den Bosch* en *J. B. van der Sleezen.*

Van de tweede klasse Engelsch tot de eerste klasse Engelsch: *F. C. Colenbrander*, *J. van Loon*, *J. Benten*, *W. van Putten*, *P. van Hemert*, *J. A. Bloem*, *J. H. Cremer*, *D. van der Swan* en *J. T. Sorg.*

Van de tweede klasse Hoogduitsch tot de eerste klasse Hoogduitsch: *J. H. Cremer*, *W. A. F. Beeckman*, *W. P. Mac Leod*, *D. van der Swan*, *J. F. van Meurs*, *J. A. van Wijngaarden* en *T. G. van Beusekom.*

Vervolgens werden aan alle leerlingen, getuigschriften van goed gedrag en tevens aan 14, die als volleerd de school verlieten, loffelijke getuigschriften overhandigd, waarvoor vier dezer laatsten, *C. Post* in de Engelsche, *G. van de Stadt* in de Fransche, *J. Slingerberg* in de Hoogduitsche en *H. W. Both Hendriksen* in de Nederduitsche taal bedankten; en, op eene treffende wijze, van de Schoolcommissie, de Hoofdonderwijzers, derzelver medehelpers en van hunne medeleerlingen afscheid namen en aan hunne tegenwoordig zijnde ouders, hunnen dank betuigden, terwijl tevens de bekwame secondant *A. Hoexum van Dyk*, thans tot kostschoolhouder te *Wormerveer* bevorderd, op eene treffende wijze in een door hem zelven vervaardigd dichtstuk aan dit Instituut vaarwel zeide, waarop de Heer VAN WYK (*de vader*), met gepaste aanspraken aan de vergaderde commissien, de ouders en voogden der leerlingen en de verdere tegenwoordigen, de plegtigheid besloot, die op nieuw de duidelijkste bewijzen opleverde, van het in alle opzigten doelmatige bestuur dezer belangrijke inrigting.

De Stedelijke Schoolcommissie der
Stad *Hattem*;
D. MESTINGH,
Voorzitter.
En uit derzelver naam,
J. BRICHEAU,
Lid en fungerend Secretaris.

Onder de leerlingen, welke, ingevolge koninklijke vergunning, op ons Instituut in de *Latijnsche* en *Grieksche* talen worden onderwezen, zijn de volgende prijzen uitgedeeld:

Tweede klasse. Eerste prijs, *V. de Baré* en *F. W. Muntingh.*

Derde klasse. Eerste prijs, *L. J. W. Beeckman*; tweede *C. W. Schuller.*

Vierde klasse. Eerste prijs, *J. A. Bloem* en *L. Zegers Veeckens*; tweede *P. Breebaart.*

Van lagere tot hoogere klassen werden bevorderd:

Van de 2de tot 1ste klasse: *V. de Baré* en *F. W. Muntingh.*

Van de 3de tot de 2de klasse: *L. J. W. Beeckman*, *P. van Hemert*, *C. W. Schuller* en *B. Nanta.*

Van de 4de tot de 3de klasse: *J. A. Bloem*, *L. Zegers Veeckens*, *P. Breebaart*, *H. C. Booiman*, *N. H. van Nes* en *P. J. van Wisselingh.*

Met genoegen mogen wij hierbij voegen, dat de Hoog Edel Gestrenge Heer Inspecteur van het Latijnsch schoolwezen, onlangs ons Instituut met een bezoek heeft vereerd en ons over dit gedeelte van het onderwijs Hoogstdeszelfs bijzondere goedkeuring heeft gelieven te betuigen.

Hattem, den 30. Mei 1827.

J. VAN WIJK ROELANZ en ZOON.

NIJKERK, den 31. Mei 1827.

Gisteren werd wederom het gewoon openbaar Examen gehouden van de leerlingen aan de bloeijende Stads-kostschool. Het bestuur der stad, benevens de tegenwoordig zijnde ouders en verdere toehoorders, hadden wederom ruime gelegenheid om zich te overtuigen van den ijver en de bekwaamheid der onderwijzers en van de vorderingen der leerlingen. Deze laatsten gaven meest allen treffende blijken van bedrevenheid in de geschiedenis, de aardrijkskunde, de rekenkunde, de Nederlandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen; en in alles wat hun meerder onderwezen werd; vooral legden zij zeer groote geoefendheid aan den dag in het redekundig en taalkundig ontleden en verbeteren van opgaven in de Nederlandsche en Fransche talen, waartoe de stof willekeurig werd opgegeven door den een' of anderen der aanwezige heeren.

Het geheel heeft daarom ook wederom uitmuntend voldaan en de overtuiging bevestigd, dat het Instituut van den Heer *F. W.* [illegible] waardig is.

Bij de prijsuitdeeling, [illegible] naar zijne [illegible] twaalf eerste prijzen aan *J.* [illegible] *Beker*, *P. van der Min*, *H. Rojer*, *W. Hoogbruin*, *N. ten Brink*, *M. Hoogbruin*, *G. ten Brink*, *A. Mouw*, *H. van der Schalk* en *J. van Engelenburg*; waarna de Heer Burgemeester, Mr. *E. G. Ardesch*, eene welgepaste aanspraak deed aan de leerlingen, hunne ouders en den Heer *Schuld*, en het geheele werk door het spelen van een aangenaam orchest geëindigd werd.

ELBURG, den 22. Junij.

Het groot-examen of openbaar onderzoek naar de vorderingen der kweekelingen, van het, in deze stad bestaande, instituut van opvoeding, heeft, ingevolge de deswegens vroeger gedane aankondiging in de Arnhemsche en Haarlemsche Couranten, den 6. en 7. en de prijsuitdeeling aan, en de bevordering van die leerlingen, die zich, in het afgeloopen schooljaar, met de meeste vlijt en het meeste nut hadden geoefend, den 8. dezer maand, op den gewonen voet plaats gehad.

De eerste der gemelde dagen werd besteed aan het onderzoeken van de vorderingen der leerlingen in de Nederlandsche, Fransche, Engelsche en de Hoogduitsche talen; alsmede in de schrijf-, reken-, stel-, meet- en natuurkunde; in de natuurlijke historie en in de beginselen der christelijke godsdienstleer.

De volgende dag werd doorgebragt met het nagaan der door de leerlingen gemaakte vorderingen in de Latijnsche, Grieksche en Hebreeuwsche talen: in welke laatstgemelde taal eenige, tot de theologische studien bestemde, jongelingen, gedurende het geheele schooljaar, even als in het vorige, kosteloos onderwijs hadden genoten van den predikant dezer gemeente, den heer *J. Steenmeijer*. Vervolgens heeft men mede op denzelfden dag onderzocht, in hoe verre de kweekelingen waren gevorderd in de oude en nieuwe aardrijks- en geschiedkunde.

Eindelijk [illegible] loop der gemelde werkzaamheden, onderzocht geworden: op den [illegible] dagen, de blijken der vorderingen van de leerlingen in de teeken- en [illegible] en op den tweeden, die hunner geoefendheid in de muzijk- en danskunst.

Dit onderzoek werd, gedurende [illegible] dagen, met slechts eene enkele tusschenpozing, van des morgens [illegible] ure, onafgebroken voortgezet, en is met de meeste naauwkeurigheid [illegible] hetgeen door de kweekelingen, gedurende hetzelve, werd behandeld [illegible] hunne onderwijzers, maar door de heeren curatoren werd opgegeven.

Den 8. dezer, gewijd aan het openbaar beloonen en [illegible] verdienstelijke jongelingen in de kerk der hervormde gemeente dezer stad, werd de plegtigheid geopend door den rector der latijnsche scholen, met het houden eener korte voorrede, in welke hij den nieuw benoemden curator des instituuts, den heer *H. H. Donker Curtius*, predikant te Arnhem, die voor de eerste reis dit feest bijwoonde, met dezen zijnen post geluk wenschte, en aan denzelven de belangen der kweekschool hartelijk aanbeval.

Daarop beklommen 7 jongelingen, achtereenvolgende, het spreekgestoelte, en hielden grootendeels door hen zelven bewerkte, redevoeringen, te weten:

J. Boele, in de latijnsche taal: *de vera animi magnitudine Q. Fabii Maximi cunctatoris, rebusque ejus in salutem patriae gestis.* — *P. Hartink*, in de Nederlandsche: *over de voornaamste oorzaken van de opkomst en den ondergang van het Romeinsche rijk.* *J. P. van Bassen Jongbloed*, in de Fransche: *de l'influence, du travail sur le cours de la vie de l'homme.* *J. C. W. Brunings*, in de Hoogduitsche: *über das Glück sich den Wissenschaften widmen zu können.* *J. F. J. Brunings*, in de Engelsche: *on the profound erudition and great virtues of Hugh de Groot.* *B. Croll*, in de Latijnsche: *de meritis Theocriti, in condendis carminibus, et simplicitate et sublimitate insignibus.* *T. van der Beek*, in de Nederlandsche: *over den invloed der Babylonische ballingschap op het karakter, de godsdienst en de letterkunde des joodschen volks.*

Daarna werden door den directeur des kostschool de namen opgelezen van die leerlingen, die, wegens gemaakte vorderingen of uitstekende vlijt, met prijzen zouden worden begiftigd: welke hun daarop, door het voorzittend lid der curatoren, den heer Mr. *J. van Hall*, professor te Amsterdam, zijn overhandigd geworden.

Die de hoogste prijzen, bestaande in zilveren medailles, ontvingen, zijn: *T. van der Beek*, *J. P. Berkenhoff*, *J. Boele*, *A. Brummelkamp*, *J. C. W. Brunings*, *J. F. J. Brunings*, *L. le Cosquinot de Bussy*, *B. Croll*, *J. C. Croll*, *P. Hartink*, *G. H. Hoen*, *J. C. van Bassen Jongbloed*, *C. H. van Manen*, *A. Rooseboom*, *J. N. Stellingwerf Slagt*, *J. A. Timmerman* en *J. Koute.*

Die met boekgeschenken werden beloond, zijn: *J. J. Alix*, *A. J. van Asselt*, *A. J. van der Beek*, *M. Berckenhoff*, *J. J. Bohl*, *T. J. Boll*, *J. Geerlofs*, *J. Hartink*, *J. P. van Bassen Jongbloed*, *H. Jonker*, *A. Ruis* en *J. G. Savage.*

Nadat zij, die met de eerste of hoogste prijzen waren begiftigd geworden, voor dezelve, mede in naam der overige leerlingen hunner klasse, hunnen dank, in onderscheidene talen, aan heeren curatoren hadden betuigd, werden onderscheidene leerlingen tot hoogere klassen, en twee hunner, *J. Boele* en *B. Croll*, tot het academisch onderwijs bevorderd; tot hetwelk twee anderen hunner klasse: *P. Middendorp* en *P. J. Gilbers*, reeds eenige maanden vroeger, waren bekwaam geoordeeld en ingeschreven geworden.

Eindelijk werd deze plegtigheid, gelijk dezelve begonnen was, weder door den rector besloten met een kort woord van dankbetuiging aan heeren curatoren, voor hunne, op nieuw aangewende, zorgen tot vermeerdering en bevestiging van den bloei dezer kweekschool, en aan allen, die dit feest met hunne tegenwoordigheid hadden gelieven te vereeren. Een fraai orchest, voor een groot gedeelte door kweekelingen des instituuts bezet, hetwelk zich, nu en dan door orgelspel en koorgezang afgewisseld, tusschen de onderscheidene afdeelingen der werkzaamheden van den dag liet hooren, diende niet weinig tot veraangenaming van een feest, welks luister door een aanmerkelijk aantal van de fatsoenlijkste inwoners dezer stad zoo wel, als van vele aanzienlijke vreemdelingen, zeer werd vermeerderd.

*** De Ondergeteekende voornemens zijnde met de Woon naar *Kampen* te vertrekken, en door ongesteldheid verhinderd, om van zijne Vrienden en Bekenden afscheid te nemen, doet zulks door deze, met dankbetuiging voor de menigvuldige blijken van achting en toegenegenheid, die hij gedurende een 43 jarig verblijf alhier heeft ondervonden.

ARNHEM,
den 23. Junij
1827.

J. VELTMAN.

STRAATWEG VAN DEVENTER OVER GORSSEL OP ZUTPHEN EN VAN DAAR OVER VORDEN, RUERLO, GROENLO EN WINTERSWYK NAAR DE PRUISSISCHE GRENZEN.

AANBESTEDING.

Commissarissen tot den Straatweg van *Deventer* over *Gorssel* op *Zutphen* en van daar over *Vorden*, *Ruerlo*, *Groenlo* en *Winterswijk* op de *Pruissische Grenzen*, zullen op Zaturdag den dertigsten Junij des jaars 1827, des voormiddags ten elf ure, op het Stadhuis te *Zutphen*, in het openbaar Aanbesteden:

Het maken eener vaste HOUTEN BRUG, *genaamd de uit Twee Hoofden* [illegible] *weg tusschen* Zutphen *en Warnsveld.*

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Gouvernement der Provincie *Gelderland*, te *Arnhem*, ter lezing liggen te *Zutphen* in den *Hollandschen Tuin*; te *Brummen* in het *Kromhout*; te *Dieren*, in het *Wapen van Gelderland*; te *Nijmegen*, in den *Arend*; te *Lochem* bij de Wed. *Heukelman*; te *Winterswijk* op het *Gemeentehuis* en te *Deventer* in het *Posthuis* bij KONINGSVELD.

Zullende vier dagen voor de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en inmiddels nadere informatien te bekomen zijn bij den Ingenieur *G. J. DIBBITS*, te *Zutphen.*

Verwolde, den 8. Junij 1827.

Commissarissen voornoemd,
VAN DER BORCH, Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
A. VAN DER BORCH,
[illegible] Thesaurier.

† † † CURATOREN VAN HET INSTITUUT VAN OPVOEDING te *ELBURG*, § voornemens op Woensdag den 4. Julij eerstkomende, des nademiddags ten drie ure, in het Lokaal van het Instituut te *Elburg* voornoemd, Aan te besteden HET BOUWEN VAN EEN GEHEEL NIEUW SCHOOLLOKAAL, met de Leverantie van alle daartoe behoorende MATERIALEN.

Bestek, Conditien en Teekening zullen van den 15. Junij af aan dagelijks ter visie liggen in het Lokaal van het Instituut.

§ † § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, qq., zal den 16. en 30. Julij 1827, telkens 's middags om 4 uren, in het *Heeren-Logement* te *Velp*, publiek veilen en verkoopen:

Het BUITENGOED, *DULKERSHOF* genaamd, bestaande in een voor weinig jaren geheel nieuw gebouwd HEEREN HUIS, met STALLING en KOETSHUIS, voorts TUIN, BOOMGAARD en WANDELINGEN, te zamen groot 2 Bunders, 55 Roeden en 47 Ellen; zijnde gelegen in het fraaiste gedeelte van *Gelderland*, in het Dorp *Velp*, zeer nabij de Landgoederen *Beekhuizen*, *Biljoen* en *Rozendaal*; breeder bij Biljetten: — kunnende van den 1. Julij tot den toeslag, 's Maandags en Donderdags van elke week, voormiddags van 10 tot 1 ure worden bezigtigd, terwijl nopens de Veil-Conditien, gedurende acht dagen voor den inzet, informatien te bekomen zijn ten Kantore van gemelden Notaris in de Bakkerstraat, te *Arnhem.*

§ § § De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, te *Arnhem*, adverteert, dat op den 29. dezer, van 's morgens 12 tot 's middags ten 2 ure, bij den Kastelein *BUS*, aan het *Veer*, te *Westervoort*, ter gelegenheid van de gewone GRAS-VERKOOPING en VERPACHTING der NAWEIDEN, tevens zal worden gelegenheid gegeven aan de Gegadigden om uit de hand te Pachten: het LANDGOED DE POL, onder *Westervoort*, in massa of perceelen, en de KATERSTEDE *RUILINGSKADE.*

† † † De Notaris [illegible], namens zijne principalen, op Maandag den [illegible] 1827, des namiddags ten 5 ure, [illegible] van Mejuffrouw de Wed. *PEPPENHAUSEN*, [illegible] het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, in het openbaar veilen, om 14 dagen daarna, zijnde op Maandag den 30. dier zelve maand, finaal te verkoopen:

1. Een zeer Logeabel, Hecht en Sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen in de *Kerkstraat*, te *Arnhem*, wijk F No. 112, voorzien van Tien, zoo BOVEN- als BENEDENKAMERS, KEUKEN, KELDER, WEL- en REGENPOMPEN, KOETSHUIS, STALLING, ruime DROOG- en HOOIZOLDERS, DOMESTIEKEN KAMERS, BERGPLAATSEN, TUIN en Twee OPEN PLAATSEN.
2. Een extra ruim, Hecht en Sterk PAKHUIS, met daaraan en achter liggenden, zeer Vruchtbaren en met onderscheiden goede VRUCHTBOOMEN voorzienen TUIN, groot ongeveer 104 Nederlandsche Roeden, staande en gelegen aan den *Nieuwen Kraan*, te *Arnhem*, tusschen de twee volgende perceelen.
3. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan den *Nieuwen Kraan*, te *Arnhem*, wijk C No. 29; voorzien van zeer geschikte BENEDENKAMERS en ZOLDER en verdere GEMAKKEN, thans bewoond door Mejufv. de Wed. *G. DE VEER.*

4. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen als het vorige, wijk C No. 30, thans bewoond door *W. EFTING*.
5. Een Hecht en Sterk GEBOUW en ERVE, staande en gelegen in de *Langstraat*, tusschen de *Doelen* en *St. Jans-poort* der Stad *Arnhem*, ingerigt tot caserniering van militairen en als zoodanig bij de Stad in gebruik en voorts nog voorzien met eene afzonderlijke BENEDEN WONING.
6. Een HUISJE of WONING, staande in voornoemde *Langstraat*, wijk C No. 253, thans bewoond door de Wed. *OORBAND*.
7. Een HUIS of WONING, staande te *Arnhem*, in de *Putsteeg*, wijk A No. 256, thans bewoond door *JAN GOOSSEN*.
8. Een uitmuntenden TUIN, voorzien met exquise VRUCHTBOOMEN, groot ongeveer 30 Roeden Nederlandsch, gelegen achter het *Nijwerk* der stad *Arnhem*, aan den *Rijn*, tusschen het Erf van Mejufv. de Wed. *BROUWER* en het volgende perceel.
9. Een ruim PAKHUIS, naast aan voorschreven Tuin staande en gelegen, thans in gebruik bij *W. SWAAN*.
10. Vier KALKKUILEN, gelegen voor de twee evengenoemde perceelen.
11. Een Open STEEN MAGAZYN of BERGPLAATS, groot ongeveer 17 Roeden Nederlandsch, en gelegen tusschen het 9. perceel en het erf van den Heer *D. I. BETS*.

Het LANDGOED *RIJNDERSKAMP*, bestaande in:

12. Een Extra Hecht en Sterk gebouwd BOERENHUIS en ERVE, voorzien van zeer ruime VERTREKKEN, ZOLDERS, KELDER, STALLING voor Paarden en Beesten; eene afzonderlijk gebouwde zeer ruime SCHUUR, BAKHUIS en WATERPUT, voorzien van uitmuntend Welwater. — Nog aan de overzijde van den weg eene DAGHUURDERS WONING, met BERGPLAATS en STALLING voor Paarden, Beesten en Schapen met het REGT van Waterhalen aan de Put van het Kapitale Gebouw; voorts ongeveer 118 Bunders en 25 Roeden BOUW-LAND, en WEIDEGROND, EIKEN- en DENNENBOSSCHEN, EIKEN-HAKKERMAALSBOSSCHEN, met de daarop staande DENNEN en BEUKEN BOOMEN, met het REGT van ... in het Arnhemsche Veld, langs het Rozendaalsche Veld, tot aan het Erf van den Heer *VAN OMMEREN*. — Zijnde een en ander gelegen aan weerszijden van en wel de Gebouwen in 't bijzonder vlak aan den nieuw aangelegden Straatweg, tusschen *Amsterdam* en *Arnhem*, en op ruim 1½ uur afstand van laatstgemelde stad verwijderd.
13. 2 KERKPLAATSEN, in de Groote Kerk der Stad *Arnhem*, zijnde de eene in het Zuider Pand, 32ste Bank, 4de Plaats, en de andere in het Middelpand 9de Bank, 11de Plaats.
14. Een GRAF, in voorschreven Kerk, Noorder Pand, No. 22.
15. Eene KERKPLAATS, in de Gasthuiskerk te *Arnhem*, 7de Bank, 4de Plaats.

Iemand aanwijzing begeerende, vervoege zich ten dien einde bij de bewoners en gebruikers, ... van heden af te zien zijn op Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, van des morgens 11, tot 's middags 3 ure, behalve van den 12. tot den 15. Julij, terwijl, ten aanzien der Conditien, nadere informatien zijn te bekomen 8 dagen voor den inzet en vervolgens ten kantore van voormelden Notaris, in de *Zwanensteeg* te *Arnhem*.

VERKOOPING

VAN

AANZIENLIJKE ONROERENDE GOEDEREN,

IN HET KANTON *TIEL*,

PROVINCIE *GELDERLAND*.

De Notaris *D. DE JONGH*, residerende te *Tiel*, zal, namens zijn Principaal, op Vrijdag den 20. Junij 1827, des voormiddags ten tien uren, ten huize van Mejufvrouw de Weduwe *A. VAN WESSEM*, in het *Hollandsche Koffijhuis*, te *Tiel*, op hoogen doen inzetten, en op Vrijdag den 20. Julij 1827, dit. ... in het Logement *den Gouden Leeuw*, bij *G. VAN DAM*, te *Tiel*, finaal verkoopen:

1. De HEERLIJKHEID *WADENOIJEN*, gelegen in den Ambte van *Tielrewaard*, nabij de Rivier *de Linge*, aan den Zandweg van *Tiel* op *Geldermalsen*, en aan den gewonen weg van *Tiel* op de Stad *Zalt-Bommel*, omtrent drie kwartier uurs van de Stad *Tiel*, in een zeer aangenamen oord; met de REGALIEN daartoe behoorende; als het Regt van Collatie van Predikant, Custos en Schoolmeester, de aanstelling van het Polderbestuur, Secretaris en Schutter, alsmede de Voordragt van het Gemeente-Bestuur en Gemeente-Ontvanger; bestaande dit perceel voorts in:

Eene HEEREN-HUIZINGE, sedert den jare 1809, in een zeer modernen smaak geheel nieuw opgebouwd, voorzien van een zeer sierlijk ingerigten zoo Voor- als Achter-Gevel, twee ZALEN, zeven BENEDEN- en vier BOVEN-KAMERS, alle Behangen en fraai gestucadoord, ruim BENEDEN-HUIS, KEUKENS, WEL- en REGEN-WATER-POMPEN, KELDERS en DOMESTIEKEN KAMERS, een KOETSHUIS en STALLING voor twaalf Paarden in eenen Engelschen smaak, eene MANEGIE, omheind en aan de gemelde Stal aansluitende; eene zeer logeable TUINMANSWONING, met zich daarin bevindende ORANGERIE, KAMER en verscheiden andere GEBOUWEN en BERG-LOOTZEN, tot gemak en gebruik op de Plaats dienende.

Een buitengewoon schoone ENGELSCHE TUIN, doorsneden met VYVERS en Loopend WATER, en beplant met allerlei vreemde PLANT- en HEESTER-GEWASSEN, benevens eenen grooten MOESTUIN, omgeven en beplant met exquise VRUCHTBOOMEN en voorzien van TREK- en BROEI-KASTEN; een SLINGER-BOSCH, KERSEN- en APPEL-BOOMGAARDEN, WEI- en BOUWLANDEN, EIKEN- en YPEN BOSSCHEN, alles bij en aan elkanderen gelegen, te zamen uitmakende 88 Bunders, alsmede aangenaamst voor de Jagt gesitueerd; om te aanvaarden 1. November 1827; bevindende zich zoo in de Bosschen, als in de Lanen, tot dit perceel behoorende, ruim 30,000 stuks opgaande BOOMEN.

2. Eenen BOUWHOF, bestaande in een HUIS, BAKHUIS, KERNMOLEN, SCHUUR en BERG, in den voorleden jare bijna geheel vernieuwd, genaamd *de Duweling*, onder *Wadenoijen*, met de daartoe behoorende BOOMGAARD, WEI- en BOUWLANDEN, groot ongeveer 22 Bunders; om te aanvaarden 1. September 1827.
3. Het LANDGOED *THEDINGSWEERT*, gelegen aan de Rivier *de Linge* en den gemelden Zandweg, onder de *Avezathen*, in den Ambte van *Nederbetuwe*, circa een half uur van de stad *Tiel*, met de Brug over de *Linge*, en daartoe behoorende HEEREN-HUIZINGE, zeer geschikt voor een Zomerverblijf, KEUKEN, KELDER, STALLING, WASCH- en KERNHUIS, een groot BOUWHUIS, ingerigt voor zestien Paarden en twintig stuks Hoornvee, met drie HOOI- en KORENBERGEN, mitsgaders STALLING voor jong Vee, voor weinige jaren meestal nieuw gebouwd; TUIN- en BOOMGAARD, ALLEES van EIKEN BOOMEN, alles met Grachten, in de *Linge* uitloopende, omgeven, en fraaije Allees buiten de Grachten; voorts een groot EIKENBOSCH, STARREBOSCH en onderscheidene anderen, sedert den jare 1812 nieuw aangelegde BOSSCHEN, KERSEN- en NOTEN-BOOMGAARDEN, WEI- en Tiendvrije BOUWLANDEN, groot ruim 97 Bunders, met de VISSCHERIJ in de *Linge*; om te aanvaarden 1. September 1827; wordende in de Bosschen en Lanen, tot dit perceel behoorende, gevonden meer dan 20,000 stuks OPGAANDE BOOMEN. — En
4. Ongeveer 33 Bunders, zoo WEI- als BOUWLANDEN, gedeeltelijk met OPGAANDE BOOMEN, ELZEN en WILLIGEN HAKHOUT beplant, in ... perceelen, onder de Gemeente *Ophemert* gelegen ... uitmakende te zamen 200 Bunders, alles ... nader gespecificeerd.

De koopers van het 1. en 3. perceel kunnen, des verkiezende, de helft der koopenningen op eerste hijpotheek behouden, tegen den interest van vijf ten honderd in het jaar.

Zijnde inmiddels onderrigting te bekomen ten kantore van den voornoemden Notaris *D. DE JONGH* te *Tiel*, of bij den Rentmeester der voorschreven Goederen, den Heer *O. P. VERWEY* te *Geldermalsen*; terwijl de Konditien en Voorwaarden van Verkoop, gedurende veertien dagen voor den inzet, ten Kantore van den gemelden Notaris ter lezing zullen liggen.

De Goederen zijn te zien Dingsdag, Woensdag en Donderdag van elke week, van des voormiddags tien tot des namiddags ten drie ure, te beginnen met Dingsdag den 29. Mei eerstkomende, mits vooraf, met betrekking tot het Huis en de Environs te *Wadenoijen*, voorzien zijnde van een Permissie Billet van den voornoemden Notaris of Rentmeester, zullende op de ... in loco geschieden.

In Naam van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden.

VERKOOPING BY ARREST EN ONGEREED.

Ter Rolle van de Regtbank van het Kwartier Arnhem.

Van een stuk BOUWLAND, groot elf Roeden en vijf en dertig ellen, grenzende aan *J. WASSING* zoo ter eenre als ter andere zijde; op prijs gesteld van vijf guldens.

Alsmede van nog een stuk BOUWLAND, groot twee en zestig Roeden en vier en veertig Ellen, grenzende *J. WASSING* ter eenre en *JAN BRUINTJES* ter andere zijde; op prijs gesteld van tien guldens.

Beide opgemelde stukken Land, gelegen op *het Grieth*, bij *Zevenaar*, gebruikt bij den gearresteerden, welke op het eerstgemelde stuk een Huis heeft gebouwd, waar dezelve in woont.

Deze Gronden zijn gearresteerd ten verzoeke van den Heer *J. H. F. SPYKER*, wonende te *Zevenaar*, in kwaliteit van Rentmeester van het Weezen-Fonds, te *Zevenaar*, hebbende tot Procureur Mr. *VISSCHER BOURICIUS*, wonende te *Arnhem*, Wijk F. No. 33, alwaar ook Domicilie gekozen is, ten laste *JOHANNES ERNST*, Daghuurder op het *Grieth*, bij *Zevenaar*, ten gevolge Proces-Verbaal door den Deurwaarder *DERK RUTGERS* daarvan op den 19. Maart 1827 opgemaakt, met achterlating van Kopijen aan den Griffier van het Vredegeregt van het Kanton *Zevenaar* en den Burgemeester van *Zevenaar*, welke het originele hebben gezien, en hetwelk, na op den 20. Maart 1827 geregistreerd te zijn, dienzelfden dag ten Kantore van Hijpotheken te *Arnhem*, Fol. 3. No. 7, en ter Griffie van de Regtbank van het Kwartier *Arnhem*, den 26. dierzelfde maand is overgeschreven.

De definitive toewijzing is bepaald op Maandag den 27. Augustus 1827, boven de opprijsstelling, aan den executant bij de voorloopige toeschatting verbleven.

Arnhem, den 23. Junij 1827.

Hetgeen Certificeert,
VISSCHER BOURICIUS,
Procureur.

*** RIVIER-BAD TE *NYMEGEN*,

hetwelk, onder toezigt van de *Plaatselijke Geneeskundige Commissie* alhier, tegen Julij aanstaande in gereedheid zal gebragt zijn tot gebruik van *Koude Stroom-, Staal-, Zwavel- en Damp-baden*, welke laatste, vooral, hoogst nuttig zijn tegen *Podagra, Jicht, Verlamming, Slijmziekte, enz. enz.*

Op het *Bad-Lokaal* zijn, behalve eene *Overdekte Galerij*, eene *Ontvang-Kamer voor Heeren*, eene *Dito voor Dames*, en verdere *Gemakken*. — Bij den *Kastelein* op hetzelve zijn, volgens *Tarief*, *Verversingen* verkrijgbaar en de verdere *Reglementen* tot het gebruik der *Baden* voorgehangen.

† † † *A. KÜLLER*, van *Utrecht*, maakt aan het geëerd publiek bekend, dat hij thans is uitgepakt in het *Hôtel van Brunswijk*, met GOUD en ZILVER, GOUDEN HOROLOGIES, GRANATEN en BLOEDKRALEN, PENDULES, PORCELEIN en VERLAKTE GOEDEREN en meer differente Goederen; blijft voor den tijd van zes dagen.

† † † Door het Ministerie van JOHANNES DE BERGH, Openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, Hoofdplaats der Provincie *Noord-Braband*, zal de permanente Commissie uit het Amortisatie-Sijndicaat, residerende te *Amsterdam*, als daartoe, ten gevolge van Zijner Majesteits Besluit van den 22 December 1826, No. 113, gemagtigd van Jonkheer ABRAHAM FLORENTIUS SPEELMAN VAN WULVERHORST, Papier-Fabriekant, wonende te *Boxtel*, bij Prokuratie in Minute voor JAN DE BERGH, Openbaar Notaris, residerende te *'s Hertogenbosch*, in bijwezen van Getuigen aldaar gepasseerd den 26 April 1827, behoorlijk geregistreerd, in het openbaar en voor alle man verkoopen:

De PAPIER-FABRIEK, staande te *Boxtel*, ter plaatse genaamd *Molenwijk*, Arrondissement *'s Hertogenbosch*, bestaande in het TERREIN, waarop de Fabriek is gevestigd, met de gecultiveerde GRONDEN, te zamen groot 21 en twee derde Bunder; twee PAPIER-MOLENS met WRIJFBAKKEN en aanhooren; WOONHUIZEN voor de Werklieden der Fabriek; eene HEEREN of MEESTERS WONING, SCHUREN, STALLEN, WAGENHUIS en verdere GEBOUWEN, voorts de LEGBORDEN, VORMEN, PERSEN, VILTLAKENS en generaal alle zoo losse als vaste GEREEDSCHAPPEN tot de Fabriek behoorende, alsmede de voorhanden zijnde LOMPEN, MATERIALEN en PAPIEREN.

Alles bij gedrukte Bekendmakings-Biljetten breeder omschreven.

Deze verkooping zal geschieden te *'s Hertogenbosch*, in het *Stads Koffijhuis*, staande aan de Pensmarkt, bewoond bij JAN VAN DUUREN, op Maandag den 16 Julij 1827, des avonds ten 6 ure, provisioneel, zullende veertien dagen daarna en, dus op Maandag den 30 derzelve maand, op plaatse en ure voorschreven, de finale verkooping bij kaarsuitbranding plaats hebben.

Intusschen nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Heer Ontvanger der Domeinen te *'s Hertogenbosch*, en van voornoemden Notaris DE BERGH, op welke Kantoren de Kondition en Voorwaarden ter lezing liggen; zullende de Fabriek en Aanhooren dagelijks kunnen bezigtigd worden.

† † † Op Maandag den 9 Julij 1827 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zullen, ten overstaan van den Notaris A. J. N. GODEFROY, te *Arnhem*, ten Sterfhuize van wijlen den Heer OTTO REITERS, in de Kerkstraat te *Arnhem*, publiek verkocht worden, allerhande Gereede Goederen, als:

KABINETTEN, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, TAPIJTEN, LEDIKANTEN, eene MANGEL, BEDDEN met hun Toebehoor, TAFEL- en LINNENGOED, ZILVER, PORCELEIN en AARDEWERK, Oostindisch Blaauw PORCELEIN, Chinees verlakte en gewerkte [illegible] RARITEITEN [illegible] WERK [illegible] zoo nieuwe als [illegible] HARDSTEENEN ZERKEN, DORPELS, POSTEN, NOTEN, VAZEN, GOOTSTEENEN, PAARDENBAKKEN en GOTEN, Bentheimer-, Bremer- en Vlaamsche STEENEN, VLOERTEGELS, eenige Marmeren SCHOORSTEENMANTELS, dito STEENEN, PLINTEN en VAZEN, eene Groep KINDERBEELDJES uit Lood gegoten en uitmuntend bewerkt, een aantal nieuwe extra beste Geglazuurde POTTEN, van Keulsch Aardewerk, voor Secreet-Pijpen, eene partij geglazuurde TEGELSTEENTJES, en differente andere STEENEN en 't geen verder ten dage der Verkooping zal worden te voorschijn gebragt.

De Goederen zullen op Vrijdag en Zaturdag voor de Verkooping, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, voor een ieder te zien zijn.

† † † De Ondergeteekenden, als Agenten, voor de Provincie *Gelderland*, van de NEDERLANDSCHE VERZEKERINGSMAATSCHAPPIJ TEGEN SCHADEN VAN OVERSTROOMINGEN, DOOR DIJKBREUKEN EN IJSGANG VEROORZAAKT, onder directie van A. LAMBERTS HURRELBRINCK, te *Purmerende*, en de Wel Edele Heeren [illegible] ZUYLEN VAN NYEVELT, Gouverneur der Provincie *Friesland*, Jonkheer Mr. J. HUYDECOPER [illegible], Lid der Ridderschap van de Staten van *Holland*, [illegible] BRUGMANS, Lid der Provinciale Staten van *Holland* en Advokaat te *Amsterdam*, en Jonkheer W. P. BARNAART [illegible] der Gedeputeerde Staten van *Noord-Holland*, als Commissarissen, berigten dat, zoo ten hunnent als bij de onderstaande Heeren in deze Provincie, de Statuten, tegen 10 Centen, als ook nadere inlichtingen kunnen verkregen worden; — vertrouwende, dat velen het belang voor Gelderlands ingezetenen daarin zullen zien, en door deelneming deze Maatschappij tot stand en in werking zullen helpen brengen. Te *Tiel* C. J. A. SPIERING, Agent van den algemeenen Rijks-kassier; te *Zalt-Boemel* E. BENTHEM VAN DEN BERG, Inspecteur der Registratie; te *Culenburg* M. VON ROSENTHAL, Secretaris der Stad; te *Wageningen* Mr. H. B. VAN DAALEN, Notaris en Secretaris der Stad; te *Doesborgh* J. LANGLOIS, Secretaris der Stad; te *Nijkerk* J. FREZIE, Secretaris der Stad, te *Lent* J. VERMAZEN, Secretaris van *Elst*, te *Elburg* B. LUBBERS, Wethouder aldaar, en F. W. POOL, Notaris te *Druten*.

Arnhem, den 18 Junij 1827.

W. P. A. TEDING VAN BERKHOUT. — H. VERWOERT.

† † † Men is voornemens, om op Vrijdag den 13 Julij eerstkomende, des achtermiddags ten half drie uren, ten huize van TEN HAVE, op de Stroomarkt, te *Deventer*, door het ministerie van den Notaris KRONENBERG, publiek te doen inzetten, en 14 dagen daarna, zijnde den 27 dier maand, ter zelfder uur en plaats, te verkoopen:

De HAVEZATE AVERBERGEN, met alle deszelfs REGTEN en GEREGTIGHEDEN, gelegen in de Gemeente *Olst*, Provincie *Overijssel*, nabij den nieuw aan te leggen Straatweg tusschen *Zwol* en *Deventer*, bestaande in een ruim en sterk HUIS, voorzien van verscheiden ordlangs nieuw betimmerde KAMERS, en waaraan een STAL en KOETSHUIS; — verders in een grooten TUIN, beplant met uitmuntende VRUCHTBOOMEN en verdere omgelegen GRONDEN, voornamelijk bestaande in drie WEIDELANDEN, alles groot ongeveer vijf Bunders.

De aanwijzing geschiedt door G. OVERWEG, te *Olst*.

† † † De Bewindvoerders in den vrijwillig gecedeerden Boedel van den Heer G. AVERSTE en Vrouwe N. T. VAN DER WYCK, brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden in dien Boedel, dat zij voornemens zijn op Donderdag den vijfden Julij 1827, des middags te twaalf uren, ter Raadkamer van de Regtbank te *Zutphen*, hunne Afrekening betrekkelijk gemelden Boedel in regten te presenteren en te affirmeren; ten einde, na approbatie dier Afrekening, het batig slot vervolgens onder de wettige Crediteuren door den Regter zal worden verdeeld, overeenkomstig de formaliteiten, voorgeschreven bij het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging.

H. J. THOOFT.
E. BROEKER.

§ § § UIT DE HAND TE KOOP: eene extra fraaije KALES, zeer ligt en net, benevens een WAGENTJE op Veeren, voor zes personen met portieren, voor een en 2 Paarden te gebruiken.

Te bevragen, met gefrankeerde brieven bij den Mr. Smid E. TRAANBOER, te *Arnhem*.

*** De GEBROEDERS VAN CLEEF, Boekverkoopers in *'s Gravenhage* en te *Amsterdam*, hebben gedrukt en aan hunne gewone Correspondenten verzonden:

I. Mr. J. C. DE JONGE, Substituut Archivarius van het Rijk, VERHANDELINGEN en ONUITGEGEVEN STUKKEN, betreffende de GESCHIEDENIS DER NEDERLANDEN, met fac simile, in groot octavo . . . f 5:00.

NB. [illegible] *J. Allart* te *Delft* uitgegeven, [illegible] deel een TWEEDE DEELS titel gevoegd.

II. Mr. JOHAN ARNOLD BRAND, lid van den Raad der Stad en Advocaat bij het Hoog Geregtshof, HULDE AAN MICHIEL ADRIAANSZOON DE RUITER, Hertog, Ridder, Luitenant-Admiraal-Generaal van *Holland* en *West-Friesland*, enz., in groot octavo . . . f 2:40.

III. N. G. VAN KAMPEN, aan de NEDERLANDERS, bij den KAMPSTRYD der GRIEKEN, en *ten hunnen voordeele uitgegeven*, in groot octavo . . . f 1:00.

IV. STAATS-ALMANAK, voor den JARE 1827, *officiële uitgave*, in groot octavo . . . f 4:50.

Deze wordt *niet* in *commissie* verzonden.

*** Op den 20 Junij is aan de WelEdele Achtbare Heeren Burgemeesters en Wethouderen van *Zutphen*, door C. A. THIEME, ter [illegible] Nederduitsch vertaald: WALTER SCOTT. — *Für* [illegible] *Versuch von* [illegible]

HANOVER- of ZINKING[illegible]

Deze zoo zeer alom gezocht wordende SNUIF, [illegible] de bestanddeelen bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en bij de Provinciale Geneeskundige Commissie, te 's Hage, bekend zijn, en welke door de bevoegde Autoriteit, te Cleef, scheikundig is onderzocht en goedgekeurd, overtreft zoo verre het doel van alle andere Snuiven, namelijk, de oplossingen van verstoppingen in het Hoofd, dat dezelve, met regt, tot dagelijksch en algemeen gebruik kan worden aangeprezen.

Gemelde Snuif, van eenen aangenamen geur, wordt thans, behalve bij den vervaardiger, Js. LEON, te 's Hage, tegen 40 Centen het Nederlandsche *ons* (en ook bij het *lood*), bij zijne Correspondenten, in de voornaamste Steden van het Rijk, verkocht, zijnde: te Alkmaar, de Wed. *J. L. Nouta*, in de Langestraat; Alphen, *E. Kalmeijer*; Amersfoort, *J. van Dashorst*; te Amsterdam, *A. Stevens*, op den hoek van de Warmoesstraat en Halsteeg; *E. Sarphatij*, op de St. Antonis Breestraat, in het *Wapen van Londen*, No. 91, *F. Ebbing Hz.*, Haarlemmerdijk No. 60, en de Gebroeders *van Arum*, Boekhandelaars, op den Nieuwendijk, bij de Gravestraat; Antwerpen, *J. van Esse*; Apeldoorn, aan het Postkantoor; Arnhem, *H. G. Klaassen*; Assen, *C. van Gorcum*; Bergen op Zoom, *J. Verkouteren*; Beverwijk, aan het Postkantoor; 's Hertogenbosch, *E. Lion en Zonen*, Courantiers; Boskoop, *Abr. Wildenberg*; Breda, de Wed. *H. van Dooren*; Brielle, *J. Kluit Jr.*; Brussel, *Debaeker*, in de Steenpoortstraat; Cleef, *L. Kaspers*; Delftshaven, *A. Arendse*; Delft, *M. J. Logger*; Deventer, *H. Tenharmse Hz.*; Dirksland, *J. W. Anemaet*; Doesborgh, de Wed. *Wilmerink*; Dokkum, [illegible] *teloo*; Dordrecht, *A. C. van Wageningen*; Enkhuizen, [illegible]; Franeker, *Cornelis Douwes Zijlstra*; Goes, [illegible] *Hoek*; Gorinchem, *J. van der Wal*; Gouda, *G.* [illegible] *Goudswaard*, *W. Munter*; Groningen, *J. Doedens*; [illegible] *Moorbeek*; Harlingen, in de Groote Houtstraat; Harderwijk, [illegible] *en Comp.*; Heerenveen, [illegible]; Heusden, *G. Veerman*; Hattem, [illegible]; Hoorn, *H. Boldingh*; [illegible]; de Erven *H. W. Hommes*; Leiden, [illegible]; Maassluis, *M. van de Ridder*; Maastricht, [illegible], op de Markt; Middelburg, *J. W. Leendertse*, op den Dam; Monnikendam, *J. A. Meijer*; Naarden, *B. J. van Amerongen*; Nijmegen, *J. W. Hogendijk*; Oud-Beijerland, *Huig van Ooijen*; Purmerend, *Gerrit Bruining*, in de Peperstraat; Rotterdam, *J. M.* en *M. J. Biesta*, in den Oppert, No. 7; Schiedam, *W. Willeman*, in de Hoogstraat; Schoonhoven, *D. v. d. Burg*; Sneek, *Sieds Wouda*; Tiel, *M. Spillenaar*; Tilburg, *A. van der Voort*; Utrecht, *J. van der Schroeff*; Vlaardingen, *W. J. van der Boor*; Waalwijk, *Siermans*; Wageningen, aan het Postkantoor; Weesp, *A. Schouten*; Winschoten, *F. J. Hoekzema*; Woerden, *C. van der Kas*; Zaandam, *O. Zalm*, op den Dam; Zierikzee, *P. Gnimee*; Zutphen, *F. C. Offelman*; Zwammerdam, de Wed. *G. van Laar*, en Zwolle, *T. Doijer Az.*

Tot voorkoming van alle misleiding, worden de gebruikers dezer Snuif verzocht, zoo op het adres van den Vervaardiger, als op dat zijner Correspondenten te letten, daar gemelde zijne Snuif nagemaakt, in pakjes van denzelfden vorm geslagen en met dezelfde kleur van papier omplakt worden.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.